

LITRIP

INFORMATIVNI BILTEN ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

Р2288

LETO IV. ŠTEVILKA 9
SEPTEMBER 1996

poštšina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Dalivon
moj sproščeni svet

BRp
1-08-6-414

Dalivon®

10 tablet

 KRKA p.o.
Novo mesto
Slovenija

- primeren za lajšanje blagih in srednje močnih bolečin pri:
 - glavobolu
 - gripi in prehladu
(lajša bolečine in znižuje povišano telesno temperaturo)
 - bolečinah v mišicah in sklepih
 - zobobolu
 - menstrualnih bolečinah
- sinergistično delovanje učinkovin v manjših dozah zagotavlja dober analgetični učinek
- manjša doza posamezne učinkovine zmanjšuje stranske učinke

Skrajšano navdilo

Doziranje in način uporabe: Odrasli lahko vzamejo 1 do 2 tableti največ trikrat na dan. Otrokom od 6. leta dalje lahko dajemo 1/2 tablete do 1 tableto največ trikrat na dan. Tablete pogoltnemo cele z veliko tekočine, najbolje po jedi. **Kontraindikacije:** Preobčutljivost za katerokoli sestavino zdravila, otroci do 6. leta starosti, bolniki z nekaterimi presnovnimi motnjami in bolniki s hudimi okvarami v delovanju jeter in ledvic. **Opozorila:** Bolnikom z okvarami krvotvornih organov moramo kontrolirati krvno sliko. Bolniki z okvarjenim delovanjem jeter in ledvic morajo biti med zdravljenjem pod nadzorom zdravnika. Nosečnice naj posebno v prvih treh mesecih in zadnjih šestih tednih nosečnosti zdravilo jemljejo samo po priporočilu zdravnika. Med dojenjem jemanje zdravila odsvetujemo. **Stranski učinki:** Pri priporočenih odmerkih so redki. **Oprema:** V skatlici je 10 tablet. **Način izdajanja:** Zdravilo je na voljo tudi brez zdravniškega recepta.

1 tableta vsebuje:

250 mg paracetamola
150 mg propifenazona
50 mg kofeina

Podrobnejše informacije so na voljo pri proizvajalcu.

 KRKA
SLOVENIJA

INFORMATIVNI BILTEN
ZBORNICE ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

UTRIP

GLAVNA IN ODGOVORNA UREDNICA:

Veronika Pretnar - Kunstek

UREDNIŠKI ODBOR:

Nana Domajnko, Bojana Filej, Petra Kersnič
Irena Istenič, Irma Antončič

LEKTORICA:

prof. Cvetana Tavzes

NAKLADA: 10100 izvodov
CENA POSAMEZNEGA IZVODA:
150 SIT

LETNA NAROČNINA ZNAŠA:
1800 SIT

Za člane zbornice brezplačno

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP

Zbornica zdravstvene nege Slovenije
Ljubljana, Vidovdanska 9
telefon, telefax: 061/316-055
Žiro račun: 50101-678-48641

Po mnenju Urada vlade za informiranje z dne 4. 3. 1993.
št. 23/71-93 sodi Utrip med proizvode, za katere se plačuje
5% davek od prometa proizvodov.

OBLIKOVANJE IN TEHNIČNO UREJANJE:

STARLING d.o.o.

Vrhnika, Krožna pot 2
tel/fax: 061/753-800, 061/754-415

TRŽENJE OGLASNEGA PROSTORA:

ANONSA d.o.o. Ljubljana, Preglov trg 6,
tel.: 061/1408-202, tel/fax: 1400-315

TISK:

Tiskarna POVŠE
Povšetova 36 a, Ljubljana, tel/fax: 061/301-542

*Nesem sončnico na rami,
zlat metulj je vzplaval nanjo,
sončnica se je nagnila,
o, da se ne bi zlomila!*

*Nesem sončnico na rami,
v njej so zlata, zlata zrna
sončnica se je nagnila,
o, da se ne bi zlomila!*

*O, metulj razpel je krila
sapica je uzualovila
sončnica se je nagnila,
o, da se ne bi zlomila!*

Srečko Kosovel

VSEBINA

DELO ZBORNICE	5	Poletje na Zbornici Petra Kersnič - ZZNS
PREDSTAVLJAMO VAM	6	Sekcija medicinskih sester babic Alenka Zega - Sekcija medicinskih sester babic
	7	Alenka Zega, predsednica Sekcije medicinskih sester babic Marjana Drčar
UDELEŽILI SMO SE	8	3. mednarodni simpozij o urgentni medicini Slavica Klančar
	11	Udeležili smo se 11. kongresa enterostomalnih terapevtov v Izraelu Darinka Klemenc
	13	Poročilo s I. mednarodnega kongresa pediatrične sekcije hrvaškega združenja medicinskih sester Milena Frankič - ZD dr. Adolfa Drolca, Maribor
	14	Strokovno srečanje medicinskih sester - babic v Novem mestu Alenka Zega
	16	Srečanje pomurskih medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Emilija Kavaš - Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja
	18	Poročilo o sodelovanju na 5. kongresu svetovnega združenja za psihosocialno rehabilitacijo - WAPR Marija Gorše - Muhič
	19	Strokovna ekskurzija Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja na Bavarsko Olga Fartelj
RAZMIŠLJANJA	21	Tudi medicinska sestra je lahko bolnik Renata
	21	Dragocena osebna izkušnja Marija Mrak
	23	Pot do znanja je dolga, življenje pa kratko Marjeta Rupar, Srednja zdravstvena šola, Ljubljana
SREČANJA DOMA	25	
NOVO NA KNJIŽNIH POLICAH	41	Uspešno dojenje - dobro zdravje otrok in mater

Tehtnice razveseljujejo rože v kombinaciji rumene, modre in bele barve.

Cvetje pove vse

Cvetje Eli

Seliškar

1000 Ljubljana, Zaloška 46

Tel.: (061) 446-375, Fax: (061) 1401-303

Petra KERSNIČ

Poletje na Zbornici

V začetku julija, 8.7.1996, se je na pobudo Kola-
borativnega centra SZO
za primarno zdravstveno

nego v Mariboru sestala delovna skupina s predstavnicami Zbornice zdravstvene nege - Nana Domajnko in Petra Kersnič, Ministrstva za zdravstvo - Darja Cibic, Razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno nego - Ladi Škerbinek ter predstavnici gostiteljic - Majda Šlajmer Japelj in Bojana Filej. Skupina je na delovnem sestanku pregledala vse za zdravstvo in zdravstveno nego pomembne dokumente, ki so bili sprejeti v letu 1996.

Namen dela skupine je bil, da na osnovi vseh pomembnih dokumentov ter ob upoštevanju že izdanega dolgoročnega razvoja zdravstvene nege v Sloveniji oblikuje osnutek splošnega razvoja zdravstvene nege pri nas z delovnim naslovom "Usmeritev razvoja zdravstvene nege v luči zdravstvene reforme v R Sloveniji".

Osnova je bil dokument, nastal na konferenci ministrov za zdravstvo, ki je potekala v Ljubljani od 17. do 20. junija in so se je udeležili predstavniki 51. držav osrednje in vzhodne Evrope. Konferenca je potekala pod motom "Health for all, care for you". Na konferenci je bila sprejeta "Ljubljanska listina", ki obvezuje članice SZO, da pri reformiranju zdravstvenih sistemov upoštevajo osnovna načela in skupna izhodišča.

Pri oblikovanju gradiva so bili upoštevani še naslednji dokumenti: resolucija WHA 49,1, ki jo je sprejela generalna skupščina SZO maja 1996, priporočila, oblikovana na sestanku "ministrskih" me-

dicinskih sester v Reykjaviku aprila 1996, sklepi konference svetovne mreže kolaborativnih centrov, ki so bili sprejeti marca 1996, in zaključki sestanka 11 kolaborativnih centrov v Ljubljani junija 1996.

Delovno gradivo bo v jeseni javno obravnavano in z morebitnimi dopolnili ali popravki naj bi ga sprejeli na skupščini Zbornice.

V juliju so vsi člani prejeli članske izkaznice Zbornice. Da bi lahko sproti urejali računalniški seznam članov, prosimo vse, da nam takoj na dopisnici javljajo spremembe bivanja, zamenjave delovne organizacije, upokojitve, prehod iz študentskega statusa v delovno razmerje, spremembe priimkov ter spremembe v doseženi izobrazbi. Tisti, ki bi želeli izstopiti iz članstva Zbornice, naj k izstopni izjavi priložijo tudi člansko izkaznico. Po sklepu Upravnega odbora, član, ki je izstopil in se želi ponovno včlaniti, lahko to stori le ob poravnavi članarine od izstopa naprej. Člani, ki plačujejo članarino po položnici, in tiste članice, ki so na porodniškem dopustu, lahko poravnajo članarino v več obrokih, zato jih prosimo, da nas pisмено obvestijo, kako bodo članarino poravnale in priložijo fotokopijo že plačane članarine.

Končali so se poletni dopusti, za katere se sprašujemo, če so bili res poletni - ko pa še vreme ni več tako, kot je nekoč bilo. No, končno je za vse nas pomembno, da smo si v času dopusta vzeli malo časa zase, za svoje drage in morda za še kaj. Pleskali stanovanje, pospravili pri sorodnikih in se vrnili v svoje delovno sredino z novimi močmi ter voljo po delu in spremembah.

Alenka ZEGA

Sekcija medicinskih sester - babic

Intenzivno šolanje babic se je v Sloveniji začelo že v 18. stoletju. Prva babiška šola je začela delovati leta 1753 v Ljubljani. Prvi učitelj na babiški šoli je bil dr. Anton Makovic, ki je napisal knjigo za babice "Všegarske bukve za babice".

Prva šolska babica je bila Uršula Layer. Za tiste čase je bilo šolanje že precej utečeno, toda babice so čutile da se morajo združiti. Predlagale so, da se ustanovi društvo diplomiranih babic Slovenije s sedežem v Ljubljani.

Organizirale so se in pripravile občni zbor in tako je bilo leta 1919 potrjeno delovanje Slovenskega babiškega društva. Prva predsednica društva je bila Marija Poljanec.

Babica Marija Štimatec je leta 1923 sklicala občni zbor, ki se ga je udeležilo 180 babic od 219 takrat evidentiranih. Občni zbori so bili nato vsako leto oziroma vsaki dve leti. Na občnem zboru leta 1929 je bio predlagano, da društvo začne izdajati "Babiški vestnik", in še isto leto je začel izhajati. Babiški vestnik je bil za članice društva obvezen. Sprva je izhajal kot mesečnik, nato dvomesečnik, prenehal pa je izhajati leta 1968. Obstajala so tudi "Pravila za babice", izdana leta 1925 pri Ministrstvu za narodno zdravje. Slovensko babiško društvo je bilo tudi dolga leta povezano z babiškim društvom Hrvatske. Samostojno Slovensko babiško društvo je prenehalo delovati leta 1975.

V Zvezo društev medicinskih sester Slovenije so se medicinske sestre babice vključile leta 1976.

Ustanovni občni zbor Sekcije medicinskih sester babic je bil 28. 2. 1976 v Ljubljani.

Že od vsega začetka delovanja je sekcija medicinskih sester babic spremljala razvoj porodništva in svojim članom nudila dodatna strokovna izobraževanja v obliki seminarjev. Seminarji potekajo v različnih krajih po vsej Sloveniji in na njih si babice pridobijo novo znanje, izmenjujejo izkušnje in mnenja. Na svoja delovna mesta se vračajo obogatene z novim znanjem in s polno mero delovnega poleta.

Ožji in širši izvršilni odbor Sekcije medicinskih sester babic se predvidoma sestaja dva- do trikrat letno. Na sestankih se oblikujejo programske zasnove strokovnih seminarjev in razpravlja o najaktualnejših problemih na ožjem strokovnem področju porodništva in porodniške zdravstvene nege. Predsednica strokovne sekcije se udeležuje tudi sestankov predsedstva Zbornice zdravstvene nege Slovenije.

V mandatnih obdobjih so bile predsednice:

1. Marija POLJANEC 1919
2. Marija ŠTIMEC 1923
3. Katarina KVARTIČ 1925
4. Justi LUZNAR-POLJANŠEK 1946
5. Kristina HUNSKI 1959
6. Hedvika ŠKRABAN 1966
7. Sonja ZATLER 1970
8. Julka KUZMA 1972
9. Ivica HRIBAR 1984
10. Marjana DRČAR 1988
11. Alenka ZEGA 1996

Zahvaljujem se upokojeni medicinski sestri babici Julki KUZMA, ki je skrbno zbirala podatke o delovanju društva babic. Zapisovala je zanimive dogodke in še danes tvorno sodeluje pri delovanju naše sekcije.

Marjana DRČAR

Alenka Zega

- predsednica sekcije medicinskih sester babic

Alenka Zega je končala srednjo zdravstveno šolo ginekološko-porodniške smeri v Ljubljani. Z diplomo medicinske sestre babice je svojo poklicno pot začela na Onkološkem inštitutu in nadaljevala na Ginekološki kliniki. Po rojstvu svojih otrok se je zaposlila v dispanzerju za žene v Zdravstvenem domu Ljubljana - enota Vič, kjer je zaposlena še zdaj. Alenka Zega se je ves čas, odkar je zapustila Ginekološko kliniko, udeleževala strokovnih predavanj, ki jih na kliniki organizirajo za medi-

cinske sestre in tako bogatila svoje znanje ter ga tudi prenašala na svoje sodelavke.

Po preteku dveh mandatov, ko sem bila sama predsednica sekcije, sem imela velike težave pri iskanju nove kandidatke za predsednico sekcije medicinskih sester babic, saj posebne pripravljenosti za tako delo v naši sredini. Bil je tudi čas velikih sprememb v šolstvu in pomembno je bilo, da opravlja to funkcijo nekdo, ki mu je poklic medicinske sestre babice blizu in ki se bo znal boriti za njegov položaj. Alenka Zega je bila na volilnem občnem zboru v januarju 1996 izvoljena za predsednico strokovne Sekcije medicinskih sester babic.

Poklic medicinske sestre babice je poleg zdravniškega poklica najstarejši poklic v zdravstvu. V preteklem obdobju smo dosegle, da se jeseni začne ponovno študij za poklic medicinske sestre babice na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani. To bo monovalentna oblika izobraževanja, za katero sicer nismo dobile podpore v predsedstvu Zbornice zdravstvene nege, vendar menimo, da bo čas pokazal, kaj je za tako specifičen poklic pomembno in dobro in v kakšni obliki bo poklic obstajal naprej.

Alenka Zega se je lotila dela z veliko delovne vneme in optimizma. Pri opravljanju funkcije predsednice naše strokovne sekcije ji želim veliko uspeha.

Slavica KLANČAR

3. mednarodni simpozij o urgentni medicini

Od 26. do 29. junija je v Portorožu, v kongresnem centru Bernardin-Grand hotel Emona, potekal 3. mednarodni simpozij o urgentni medicini.

Organizator je bil Slovensko združenje za urgentno medicino v sodelovanju z Ministrstvom za zdravstvo republike Slovenije, European resuscitation council, European society for emergency medicine ter Zbornico zdravstvene nege oz. Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov urgentne medicine Slovenije ter Sekcijo zdravstvenih tehnikov - reševalcev.

Vsebina celodnevni predavanj je bila od nenadne srčne smrti, reanimacije, motenj srčnega ritma, poškodbe otrok, analgezije in sedacije v urgentni medicini, nezvesti, komunikacij v urgentni dejavnosti, sprejema, triaže in predaje bolnika, zaščite pred okužbami in poškodbami v urgenci do ostalih izbranih tem iz urgentne medicine. Tretji dan je potekalo praktično usposabljanje za oživljanje, imobilizacijo poškodb hrbtenice in druge posege (npr. aplikacija zdravil intraosalno).

Na simpoziju so sodelovali zdravniki, medicinske sestre, zdravstveni tehniki ter tudi drugi, ki delujejo na področju urgentne medicine.

Udeležencev je bilo preko 700, od tega medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov več kot 350.

Ob simpoziju je potekala še razstava fotografij z utrinki iz urgentne medicine, najboljša fotografija je

bila nagrajena z fotoaparatom, prejela ga je sestra iz urgentne travmatološke službe KC, Urgentni blok, ga. Irena Peneš.

Farmacevtska podjetja so s svojimi preparati in pripomočki za zdravljenje zaokrožala dogajanja in pomagala pri njegovi izvedbi.

Po svečanem odprtju in pozdravnem govoru spec. akad. st. dr. Andreja Bručana, predsednika Slovenskega združenja za urgentno medicino, in drugih slavnostnih govornikov, se je začel simpozij.

V pozdravnem govoru medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom sta oba predsednika sekcij ga. Slavica Klančar ter g. Andrej Fink, poudarila pomembnost skupnega delovanja vseh sodelujočih v okviru negovalnega in zdravstvenega tima za strokovno in takojšnjo kvalitetno pomoč urgentnim bolnikom.

Ga. Slavica Klančar je prebrala pozdravno pismo generalne sekretarke Zbornice zdravstvene nege ge. Petre Kersnič, ki je bila, žal, odsotna, toda njene besede so našle pot do slehernega prisotnega, saj so bile to besede spodbude in zadovoljstva, da delujemo skupaj in multidisciplinarno.

Del predavanj za zdravnike in medicinske sestre ter zdravstvene tehnike je potekal skupno npr. odprtje simpozija z vabljenim uvodnim predavanjem - Sudden cardiac death - g. Johna M. Fielda iz ZDA.

V posebni dvorani je nato potekal simpozij, v katerem smo medicinske sestre poslušale izbrano tematiko, za nas posebno pomembno o komunikacijah z bolniki na splošno ter o komunikaciji z urgentnimi bolniki, o kateri do sedaj ni bilo dosti prevedenega in napisanega (uvodno predavanje ge. Slavice Klančar, predsednice Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov urgentne medicine Slovenije ter predsednice programskega odbora za sestrski del simpozija).

UDELEŽILI SMO SE

Zelo zanimiva predavanja, kot so "Analiza stanja prenosa informacij v reševalni dejavnosti" g. Andreja Finka, "Prikaz prenosa informacij v predbolnišničnem sistemu NMP" g. Johna Rumpfa iz ZDA ter "Predhospitalna komunikacija z urgentnim oddelkom" dr. C. Jamesa Hollimana, so nakazale razlike med stanjem pri nas in v ZDA, ter nakazale vizijo, ki je za zdaj v Sloveniji in z našimi možnostmi razumljivo nekoliko težje izvedljiva. Krivično bi bilo, da ne omenim ostalih izvrstnih predavanj, v katera je bilo vloženo zelo veliko dela in pri katerih so se posebej izkazale mlajše medicinske sestre in zdravstveni tehniki, ki delujejo na področju urgentne medicine.

Teme so bile zelo zanimive, posebno sklop predavanj od komunikacije medicinske sestre s poškodovanci (ga. Štromajer), komunikacije pred operativnim posegom do triaže, ki jo zelo odgovorno opravlja medicinska sestra (ga. Cotič), do sprejema in spremstva bolnika na intenzivni oddelek, ter predstavitev poskusa uvajanja sistema kakovosti zdravstvene nege v urgentni ambulantni za abdominalno kirurgijo (ga. Melanija Plančak).

Drugi dan simpozija so celodnevna predavanja zopet pritegnila kar največjo pozornost vseh.

Zanimive teme, ki so govorile o možnosti infekcij, poškodb pri delu z urgentnimi bolniki ter zaščititi pred njimi so predavatelji - medicinske sestre, zdravstveni tehniki - podali iz vseh zornih kotov v predhospitalni službi, na terenu, v reševalnem avtomobilu, na urgentnem oddelku. Posebej in z odgovornostjo so pokazali, kako je s tem na kirurgiji, kako na internem urgentnem oddelku in kako na Splošni nujni medicinski pomoči. Povedali so, kako naj ukrepamo in kako naj preprečimo okužbo in poškodbo.

Najbolj zanimiv del predavanj je bil aktiven in včasih živahen, predvsem pa ustvarjalen pogovor pri predavanju dr. Andreja Bručana o pristojnosti medicinske sestre in zdravstvenega tehnika v urgentni dejavnosti. Številna so dileme, s katerimi se vsak dan srečujemo pri svojem delu, še posebej na terenu, ko je medicinska sestra sama in je npr. zdravnik odsoten, kaj narediti ob urgentem bolniku, ali bolje rečeno, koliko lahko sama ukrepa, da ne seže v pristojnosti drugih. Čeprav nismo dobili odgovorov na vsa vprašanja, saj tudi v Evropi to ni dorečeno, smo bili hvaležni za izčrpne in natančne odgovore, kako je z zakonskimi in etičnimi normami pristojnosti medicinske sestre, predvsem pri reanimaciji.

Predlagali smo, naj bo tudi naslednje srečanje posvečeno tej temi, saj je za nas zelo zanimiva. Naše osnovno poslanstvo je pomagati bolniku, pri

**3. MEDNARODNI SIMPOZIJ
O URGENTNI MEDICINI**
**3rd INTERNATIONAL SYMPOSIUM
ON EMERGENCY MEDICINE**

PORTOROŽ 1996

UDELEŽILI SMO SE

tem pa mora sodelovati celoten zdravstveni in negovalni tim. V nadaljevanju predavanj nam je dr. Mirta Koželj iz CBSO-ja, KC, predstavila klinično sliko in spremembe EKG pri miokardnem infarktu. Vsaka medicinska sestra mora poznati simptome, da bi pravočasno ukrepala in pomagala bolniku. Zelo nazorno in zelo sprejemljivo predavanje nas je zelo pritegnilo.

Po zelo uspešni predstavitvi dejavnosti urgentne medicine ZD Koper (dr. Radetič) ter organizacijskega prikaza urgentne dejavnosti v ZD Koper (ga. Boja Pahor - glavna medicinska sestra ZD Koper), smo z velikim zanimanjem prisluhnili ge. Vandi Semelbauer, ki nam je predstavila Splošno bolnišnico Izola, predvsem pa delo z urgentnimi bolniki v primorski regiji ter problematiko v zvezi s tem.

V popodanskem delu smo slišali kvalitetno predavanje o negi nezvestnega bolnika na urgentnem internističnem oddelku (ga. Maruša Brvar), ter o negi bolnika z ishemično okvaro možganov po reanimaciji, predavanje z negovalnim planom, ki so ga pripravile ga. Suzana Rozman predavateljica, ga. Slavica Kojanič ter ga. Marija Bručan, vse iz centra interne intenzivne medicine, Interne kl. KC. Sledila je vrsta zanimivih predavanj od idejnega projekta o izobraževanju zdravstvenih tehnikov (g. Kramar) do predstavitve intervencijskega vozila, sistema Rendez-Vous pri delu reševalne službe ter zanimivosti iz dela urgentnega laboratorija - o obdelavi različnih vzorcev biološkega materiala ki je bil za nas zelo zanimiv (ga. Ljubica Krnjak), ter novosti pri delu laboratorija - preizkus kvalitativnega testa za detekcijo troponina T ge. Vavpotič.

Skupni zaključek simpozija za medicinske sestre in zdravnike je bilo predavanje na temo nezvest, ki je obravnavalo razpoznavo izgube zavesti v nevrologiji, nezvest pri zastrupitvah ter problem

obravnave nezvestnih bolnikov v ambulantni SMNP in na terenu. Predavala je skupina odličnih zdravnikov, strokovnjakov iz tega področja.

Za nami so bili trije naporni delovni dnevi od jutra do večera. Odmora skoraj nismo poznali, saj je zanimiva razprava "ukradla" tudi tiste dragocene minute odmora.

Tudi sonce ter milina junijskega Bernardina, opojen vonj zgodnjega poletja, nas niso odvrnili od predavanj, nič nas ni zmotilo. Naj ne bo neskromno povedano, toda za nami so bili uspešni dnevi.

Ne bom omenjala slavnostnega cocktaila ob pričetku, slavnostne večerje s plesom, terase nad morjem polne glasbe, prijaznega dr. Delooza iz Belgije, ki medicinske sestre izjemno spoštuje in ceni, ter je dejal, da pozna našo stroko, bil je celo seznanjen s celotnim sistemom izobraževanja medicinskih sester. Želela bi v imenu vseh nas izreči besedo hvale organizacijskemu odboru, posebej dr. Marku Gričarju - predsedniku organizacijskega odbora, neutrudnemu delavcu in "duši" simpozija. Hvala g. Vojku Anderletu za neutrudno delo pri projektoru, za skrb, da so predavanja potekala uspešno tudi s tehnične plati.

Posebej se moramo spomniti uspešnega delovanja recepcije pod vodstvom ge. Irene Petrič in ge. Maje Strajnar ter njihovih sodelavcev, ki so lepo sprejeli tako veliko število udeležencev.

Prav tako hvala vsem sodelujočim, predavateljem ter spoštovanim poslušalcem simpozija.

Medicinske sestre in zdravstveni tehniki obeh sekcij smo predvsem veseli vabila k sodelovanju pri delu mednarodnega simpozija urgentne medicine, najbolj pa gre zahvala za vabilo predsedniku Združenja urgentne medicine Slovenije, spec. akad. st. dr. Andreju Bručanu.

Darinka KLEMENC

Udeležili smo se 11. svetovnega kongresa enterostomalnih terapevtov v Izraelu

V zadnjih dneh junija je v Jeruzalemu, mestu spoštljive starosti, zibelki treh največjih veroizpovedi, mestu "stoterih imen in tisočerih obrazov", pa tudi mestu nasprotij in spodobne puščavske vročine, potekal 11. kongres enterostomalnih terapevtov, ki ga organizira Svetovno združenje enterostomalnih terapevtov - WCET.

Število udeležencev z vsega sveta je krepko preseglo številko 800, kar je veliko, istočasno pa manj od udeležbe v Jokohami na Japonskem pred dvema letoma (preko 1100). Tisti, ki smo se rožljanju z orožjem in zamenjavi izraelske vlade navkljub odpravili v to za nas že kar eksotično deželo, smo imeli kaj doživeti.

Slovenija je bila več kot dostojno zastopana, saj smo ob preštevanju na mestu samem ugotovili, da nas je skupno sedemnajst; poleg medicinskih sester enterostomalnih terapevtk so vštete še druge medicinske sestre, zdravniki in zastopniki firm: Convatec (Valencia), Coloplast (Sanolabor), Smith & Nephew (Kator) in Trikon Kočevje, ki so kot spon-

zorji omogočili udeležbo štirim medicinskim sestrkam - enterostomalnim terapevtkam, za kar se jim najlepše zahvaljujemo. Prav tako se zahvaljujemo še drugim sponzorjem, ki so s svojimi prispevki pripomogli k uresničitvi tega obširnega projekta.

Kongres WCET (World Council of Enterostomal Therapists), ki je vsako drugo leto organiziran v drugi državi, pomeni največji strokovni dogodek na področju zdravstvene nege bolnika z vsemi vrstami stom, fistul, preležanin, golenje razjede in drugih kroničnih ran ter zdravstvene nege inkontinentnega bolnika. Pomeni bogato strokovno izmenjavo mnenj, preverjanje stanja v lastni državi, hkrati pa prikaže vso pestrost zemeljske oble, kjer medicinska sestra iz Zimbabveja v poročilu o delovanju stomaterapevtov v njihovi državi pove, da je edina, ki se s tem poglobljeno ukvarja in da je lakota v njihovi deželi hujša od vseh drugih težav in se o izločkih iz stome težko pogovarjamo, ker iz nje nima kaj priteči... Na drugem koncu sveta, v visoko razvitih državah Amerike, Evrope, Avstralije razpravljajo o poenotenih vsedržavnih standardih na področju zdravstvene nege preležanin, golenje razjede, fungi-

Slovenska delegacija je tudi številčno solidno zastopala svojo državo.

UDELEŽILI SMO SE

Med slovestnim odprtjem kongresa vsak mednarodni delegat prinese na oder zastavo svoje države.

rajočih rakavih razjed; pri tem raziskujejo, primerja-
jo, ekonomsko vrednotijo...

Z velikim zadovoljstvom smo lahko ugotovili, da so standardi zdravstvene nege razjede zaradi pritiska (preležanin, dekubitusa) v Kanadi in ZDA - od tam smo namreč poslušali izčrpno predavanje, enako oblikovani, kot jih pripravljamo in delno že izvajamo v Kliničnem centru v Ljubljani, pa tudi v nekaterih drugih slovenskih bolnišnicah, saj je zadnja izšolana generacija stomaterapevtk že dobila nekaj tega znanja. Naše zadovoljstvo ob teh poročilih je bilo veliko, saj smo s tem dobili potrditev, da smo na pravi poti in da naš nekajletni trud ni bil zaman.

Svetovno združenje je Šoli za enterostomalne terapevte ("ET Nursing School") v Kliničnem centru v Ljubljani slovesno izročilo tudi certifikat - uradno potrdilo o priznanju naše šole s strani svetovnega združenja, kar je vsekakor veliko priznanje.

Nakazujejo se celo nekatere možnosti, da bi šola dobila mednarodni značaj in bi se pri nas morda izobraževale medicinske sestre iz sosednjih držav.

Na kongresu je bila močno poudarjena razširjena vloga medicinske sestre - specialistke enterostomalne terapije, posebno na področju zdravstvene nege bolnika z inkontinenco in vsemi vrstami ran.

Med kongresnimi dnevi smo imeli tudi možnost ogledati si razstavo medicinskih pripomočkov največjih proizvajalcev za oskrbo omenjenih bolnikov.

Gostiteljice, medicinske sestre Izraela, so nam pripravile tudi nepozabna družabna srečanja, izjemno skrbno in dobro organizirana.

Več o udeležbi v Jeruzalemu bomo poročale na jesenskem strokovnem srečanju Sekcije medicinskih sester za zdravstveno nego stom, ki bo 26. in 27. septembra na Otočcu, kamor ste prisrčno vabljeni.

Milena FRANKIČ

Poročilo s I. mednarodnega kongresa pediatrične sekcije hrvatskega združenja medicinskih sester

Medicinske sestre iz Dispanzerja za otroke v Mariboru smo se udeležile I. kongresa Pediatrične sekcije hrvatskega združenja medicinskih sester. V posebno zadovoljstvo nam je bilo, da se je ta odvijal v starem hrvatskem mestu Dubrovniku.

Kongres naj bi potekal že v letu 1995, vendar je bil zaradi vojnih razmer preložen v leto 1996 in sicer od 10. do 13. aprila.

Prva tema kongresa je bila posvečena zgodovini mesta Dubrovnik, tako na kulturnem kot medicinskem področju - mesto ima na tem področju zares veliko pokazati.

Teme na mednarodnem kongresu medicinskih sester so bile sledeče:

1. Primarna zaščita otrok in mladine danes in jutri,
2. Otrok z boleznijo srca,
3. Adolescent v družini, šoli in bolnici,
4. Invazivne diagnostične in terapevtske metode v pediatriji,
5. Proste teme.

Posebno poudarjeni so bili raziskovalni izsledki medicinskih sester, kar pove, da je raziskovalno delo medicinskih sester že razvito in hkrati pomeni obvezen sestavni del samostojnega strokovnega dela. Pomemben element, ki se prepleta v predstavljeno problematiki, je primarna zaščita otrok in mladostnikov. Medicinske sestre iz našega dispanzerja v Mariboru smo se predstavile z naslednjimi temami:

1. Uporaba računalnika pri vodenju in kontroli razvoja otroka,

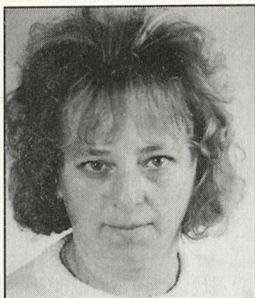

2. Sistematski pregledi 3-letnih otrok - medicinska sestra in računalnik z roko v roki,
3. Hipertenzija pri 3-letnih otrocih - vloga medicinske sestre.

Abstrakti referatov so objavljeni tudi v zborniku, ki smo ga prejeli že na samem kongresu.

Naša predstavitev je bila edina v obliki posterjev in moram povedati, da je tako predstavljeno delo vzbudilo med medicinskimi sestrami veliko zanimanja.

Za uspešno udeležbo na kongresu se zahvaljujemo generalnemu direktorju naše delovne organizacije, vsem vodilnim delavcem OE VŽOM; prav posebna zahvala tudi mag. sci. dr. Završniku, ki se je prav v tem času udeležil kongresa hrvatskih pediatrov, nam bil v veliko pomoč pri pripravi in udeležbi na samem kongresu in nas varno pripeljal v prečudoviti Dubrovnik in nazaj v naš Maribor. In nazadnje še zahvala dr. Bigecu, ki je poskrbel za tehnično izvedbo naših prispevkov.

Alenka Zega

Strokovno srečanje medicinskih sester - babic v Novem mestu

V sredo, 12.06.1996 je Sekcija medicinskih sester - babic priredila strokovni seminar, ki je potekal v hotelu Krka v Novem mestu.

Udeležba je bila razveseljiva, seminarja se je udeležilo kar 95 slušateljic iz vse Slovenije.

Po uvodnem nagovoru smo začele s predavanji. Prvo temo - Obisk otročnic in novorojenčkov na domu - nam je podala Jožica Vrstovšek, vms. Zelo lepo in izčrpno nam je prikazala problematiko in terensko delo medicinske sestre ob obisku pri novorojenčku in otročnici. Zelo nazorno je opisala potek posameznih obiskov, poudarila je strokovna opravila, ki jih mora medicinska sestra opraviti pri posameznih obiskih. Posebej je poudarila pomembnost prvega srečanja z otročnico in novorojenčkom.

Zelo zanimivo temo o novosti pri analgetikih v porodništvu nam je pripravil strokovnjak iz tovarne zdravil Krka g. Aleš Zorko. Pri vseh novih preparatih nam je tudi podal primerjavo med sedaj uporabljenimi preparati ter predstavil prednosti novih.

O novostih pri šolanju zdravstvenih delavcev nam je predavala Jožica Novak, vms, zaposlena na Srednji zdravstveni šoli v Novem mestu. V svoje predavanje je vključila tudi opažanja in mnenja dijakinje te šole. Zanimivi so bili rezultati njene ankete, ki jo je opravila med dijakinjami.

Zaključek seminarja nam je popestrila organizatorica srečanja Metka Kovačič. Predstavila nam je značilnosti in posebnosti dela z romskimi

ženami in njihovimi otroci. Posebej je opisala težavnost navezovanja prvih stikov, pa tudi veselje ob uspehih, pridobljenem zaupanju, ko te sprejmejo medse.

Med udeleženci nas je s svojo prisotnostjo razveselila gostja, predsednica medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Novo mesto ga. Zdenka Seničar.

Seminar je sponzorirala tovarna zdravil Krka Novo mesto, za kar smo ji posebej hvaležni. Prav tako hvala tudi gospe mag. Anici Pavšič.

Zahvaljujemo se tudi predavateljici ge. Jožici Novak, vms, iz Srednje zdravstvene šole v Novem mestu in g. Alešu Zorku iz tovarne zdravil Krka, ki sta se odrekla honorarju.

Veseli smo bili tudi recitalov lastnih pesmi gospe Anice Kolar v odmorih med predavanji.

Za zaključek sta nam zakonca Franko iz folklorne skupine Kres na satiričen način prikazala življenje romskega para in odplesala ciganski ples, za kar se jima zhvaljujemo.

Upam, da se bomo vse udeleženske seminarja z veseljem spominjale prijetnega dne, preživetega v dolenski prestolnici, za kar gre zahvala organizatoriki gospe Metki Kovačič in vsem, ki so ji pri izpeljavi tega projekta pomagali.

Anica Macele-Kolar

POSTELJA

BITI

ALI NE BITI

ŽIVETI

ALI UMRETI

DVE USODI

ENA POSTELJA

NAJVEČKRAT SREČA

VČASIH OBUP

NAKAJKRAT KAMEN

KAMEN GORJA

POT PREKRIJE OBRAZ

OBRAZ POLN BOLEČINE

ROKE PROSIJO POMOČI

VSE SE ZAČNE IN MINE

PRIJATELJICI ZA ROJSTNI DAN

TUDI SRCE VČASIH ZAJOČE

IN SE VESELJA ODER PODRE

A KO SE PONOVRNO POKONCU POSTAVI

DRUGIM ŽELJAM VRATA ODPRE

TAKO JE NAŠE ŽIVLJENJE

SESTAVLJA GA TISOČ STVARI

JE JEZERO VODE

KI SE HITRO SKALI

A VENDAR JE LEPO ŽIVETI

UPATI V JUTRIŠNJI DAN

NEKOGA RAD IMETI

IN VEDETI, DA NI ZAMAN

A KO SE BO SKRITA ŽELJA IZPOLNILA

SE BO NOVA VERA V ŽIVLJENJE VRNILA

V PORODNI SOBI

V PORODNI SOBI

JE HUDO

SO BOLEČINE

JE TRENUTEK

KO TE ŽELJA PO ŽIVLJENJU MINE

VSE HUDO

IN VSE BOLEČINE

SKRIL BO SPOMIN

KO V NAROČJE SREČE

K MAMI

PRIVIL SE BO SIN

ČE PESNIK BI BIL

ČE PESNIK BI BIL

RAZKRIL BI VES SVET

NAPISAL BI VSE

KAR VE POET

NAPISAL BI

ZA VSE LJUDI

NAJ VEDNO DOBRI

BI BILI

MISEL VEDNO

NAJ SPREMLJA NAS

HUDOBEN ČLOVEK

NI OKRAS

Emilija KAVAŠ

Srečanje pomurskih medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov

Pomurske medicinske sestre in zdravstveni tehniki imamo svoje tradicionalno srečanje v maju, ki je posvečeno 12. maju, mednarodnemu prazniku medicinskih sester.

Letos smo se srečali 31. maja v hotelu Diana v Murski Soboti. To leto je bilo srečanje še pomembnejše, ker smo praznovali 20 let od svoje uradno registrirane ustanovitve. Društvo je delovalo že prej vrsto let.

Istočasno smo imeli tudi občni zbor društva in volitve izvršilnega odbora ter predsednice društva za naslednji mandat.

Srečanje se je začelo s kulturnim programom. V goste smo povabili medicinske sestre iz Celja in njihov nonet Cvet. Njihovemu čudovitemu in globoko doživetemu petju se je pridružil pevski zbor Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja. Vsaka skupina je zapela nekaj pesmi. Zaključile smo s skupnim venčkom narodnih. Po občnem zboru je zapel še kvartet iz Martinja. V tem kvartetu pojeta dva medicinska tehnika. Petje je bilo čudovito. Prisotni so uživali ob tepem, ubranem in s srcem odpetem petju, ki je bilo lep uvod v občni zbor. Podano je bilo poročilo o delu, predstavljena

program dela in finančni program. Izvolili smo tudi vodstvo našega društva.

Po občnem zboru smo imeli predavanje in srečanje z gospodom Zvonetom Modrejem, avtorjem knjig Sreča je metulj in Čudež ljubezni.

Gospod Zvone Modrej nam je iz svojih življenjskih izkušenj in iz svoje bogate duhovne modrosti govoril o temi **Moje delo je ljubezen. Ljubezen je tista, ki jo dajem in dajanje je tisto, kar me osrečuje.**

Vsi smo pozorno, v skoraj popolni tišini poslušali človeka, ki je govoril iz svojega srca o tem, kako je doživljal delo medicinske sestre, kako je sam spoznal ljubezen, ki jo negovalno osebje in ostali nosijo v sebi in dajejo svojim varovancem in svojim sodelavcem. Sam je namreč že nekaj časa po dolgotrajni bolezni na invalidskem vozičku.

Težko je opisati naše občutke ob tem srečanju. Segli so nam globoko v srce in dušo. Na koncu smo bili duhovno povezani kot ena družina in vsak izmed nas je imel v očeh lesketajočo se solzo ganjenosti. Bili smo zelo zadovoljni z urami, ki smo jih skupaj preživeli.

UDELEŽILI SMO SE

Taka srečanja nam pomagajo obnovljati energijo, ki jo porabimo ob svojem delu, pomagajo nam, da se med seboj zblizamo, se odpremo drug drugemu in začutimo, da se imamo radi, da nosimo v sebi ljubezen, ki jo vsi tako zelo potrebujemo.

Dolgo smo še ostali skupaj ob večerji in ob prijetni glasbi, ki jo je igral medicinski tehnik Janko.

Spoznali smo, da znamo medicinske sestre in zdravstveni tehniki poleg svoje stroke organizirati tudi dobro srečanje, polno kulturnega doživetja, duhovne globine in medsebojnega srečanja, ki je tako pomembno za razumevanje in iskanje lepote v vsakem trenutku življenja.

Ta večer bi radi delili z vsemi vami. Svetujem vam, da preberete knjigi Zvoneta Modreja in tako doživite del naše sreče. Prisluhnite njegovemu razmišljanju na kaseti, kjer s svojim blagodejnim tonom glasu pomirja in spodbuja ter nas tako vzpodbudi k pozitivnemu razmišljanju o življenju. V nas spodbudi čudež ljubezni, ki ga vsi nosimo v sebi, ga dajemo in potrebujemo.

Zapis Zvoneta Modreja

Govoril sem medicinskim sestram

Pomurskim medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom sem najprej čestital, da so si izbrali ta lep in čudovit poklic.

Čestital sem jim, da so v sebi začutili in prepoznali ta klic in dar za pomoč bližnjemu.

Spomnil sem medicinske sestre na darove, ki so jih dobile od matere narave, da lahko svoje delo posvečajo bolnim in onemoglim;

- da se zavedajo morebitnih stisk, ki jih doživljajo njihovi varovanci (bolniki), ki se znajdejo v njihovi zdravstveni negi in oskrbi in se zato včasih vedejo tudi neprijetno ali nehvaležno;
- da skozi zunanji obraz varovancev prepoznajo in zato vztrajno iščejo njihov prijazni in ljubeznivi notranji obraz, ki je prikrito bistvo vsakogar;
- spomnil sem medicinske sestre na dvojno srečo ob dajanju prijaznosti, spodbude in veselja do življenja; s tem, ko vse to dajejo, namreč tudi dobivajo;
- spomnil sem jih, da je ljubezen tista ustvarjalna energija in gradilna sila, iz katere smo vsi in ki jo vsakdo potrebuje.

Spomnil sem na izkušnjo Matere Tereze, ki je v svoji potrnosti prosila Boga, naj ji pošlje nekoga, da jo potolaži; ko se je preveč ukvarjala sama s seboj, pa nekoga, ki bi ji preusmeril pozornost nase.

Medicinske sestre sem opozoril, naj pri svojem delu ne pozabljajo nase, saj bodo le tako uspešno zmogle svoje vsakodnevne napore.

Medicinskim sestram sem razkril tudi svojo lastno izkušnjo nege in oskrbe doma, ko mi gibalno onemoglemu stoji ob strani moja draga žena, ki je iz Prekmurja (Beltinci) in mi s svojim čutom za bližnjega pomaga, da živim in delujem.

Marija GORŠE-MUHIČ

Poročilo o sodelovanju na 5. kongresu svetovnega združenja za psihosocialno rehabilitacijo - WAPR

Rotterdam, Nizozemska, aprila 1996

Iz Slovenije sva se kongresa udeležili Marija Gorše-Muhič, vms, prof.zdr.vzg., in as. dr. Vesna Švab. Kongres je trajal 5 dni in je združil ljudi iz vsega sveta, ki se ukvarjajo s psihosocialno rehabilitacijo oseb s kroničnimi duševnimi motnjami. Približno 1000 udeležencev je sodelovalo pri predstavitvah in predavanjih. Za nas, ki v nasprotju z zahodnoevropskimi deželami šele začnemo ustanavljati skupnostne službe, so bile posebej zanimive prav osnovne teme:

- pravice oseb z duševno boleznijo,
- preventiva psihiatričnih motenj in osnovno zdravstvo,
- kvaliteta življenja ljudi s shizofrenijo,
- vloga nevladnih organizacij, ki skrbijo za psihotično bolne in modeli organizacije oskrbe,
- psihosocialna rehabilitacija z vidika medicinskih sester.

Zanimiva je bila tudi predstavitev rehabilitacijskih programov in služb iz držav vzhodne Evrope, kamor so prištevali tudi nas. Pokazalo se je, da v deželah kot so Poljska, Češka in Romunija obstajajo številne državne zdravstvene službe in iniciative, kot so stanovanjske skupnosti, skrb za ostarele na domu, zaposlitvene iniciative in tiste za usposabljanje ter ambulantno dispanzerske storitve, ki so edina zunajbolnišnična oblika skrbi pri nas.

Pomembna je bila tudi predstavitev konsenzne izjave SZO in WAPR, ki na mednarodni ravni definira psihosocialno rehabilitacijo, njene cilje in načine njihovega uresničevanja ter predstavitev novih ameriških raziskovalnih izsledkov o vplivu zaposlitve na stopnjo rehabilitacije. Raziskave so pokazale, da je zaposlitev bistveno bolj učinkovita kot kateri koli drugi način terapevtskega delovanja.

Ta spoznanja so pomembna za načrtovanje novih oblik rehabilitacije tudi pri nas.

Tudi najina predstavitev psihosocialne rehabilitacije v Sloveniji, njene preteklosti in prihodnjih možnosti je bila odmevna, ker je prikazala naše z evalvacijo dokazane dosežke pri izboljševanju kvalitete življenja psihotično bolnih in njihovih svojcev, predvsem zato, ker jih dosegamo v okviru prostovoljnega sektorja.

Najpomembnejši učinek najinega obiska pa je gotovo povezava, ki sva jo vzpostavili z nizozemsko nevladno organizacijo NIMH, ki podpira programe za duševno zdravje v vzhodnoevropskih državah. Njihov predstavnik, gospod Mark Euema, bivši minister za zdravstvo, nam je zagotovil konkretno pomoč pri izvajanju rehabilitacijskih programov in predvsem pri izobraževanju osebja, ki dela z uporabniki psihiatričnih služb v skupnosti. Začeli

UDELEŽILI SMO SE

smo že skupen projekt, ki naj bi ga izvajali v Sloveniji v eni izmed zunanjih ljubljanskih regij. Ta naj bi postal model organizacije skupnostnih - psihosocialnih služb za duševno bolne v Republiki Sloveniji.

Nizozemska organizacija zunanjo-bolnišnične mreže je namreč ena izmed najučinkovitejših v Evropi in njihovo sodelovanje bo gotovo pripomoglo h kvalitetni vzpostavitvi ustreznih služb pri nas.

Povezali sva se tudi z drugimi udeleženci kongresa: predstavniki iz Italije, Romunije, s Škotske in Hrvaške in tako v kratkem času bivanja v Rotterdamu odprli možnosti za dejanske povezave na tem, pri nas še skromno razvitem, vendar nadvse pomembnem področju zdravstvene, socialne in civilne dejavnosti za ta marginalizirani del prebivalstva.

Ogledala sem si tudi dnevno bolnišnico v Rotterdamu in se seznanila z organizacijo skupnih služb v centru mesta.

Kongres je bil dobro organiziran. Organizatorji so se potrudili, da je bilo naše kratko bivanja prijetno. Poleg strokovnega dela smo imeli srečanje pri županu mesta in skupno večerjo na ladji, ki nas je popeljala po enem izmed mnogih rečnih kanalov, ki so značilni za Nizozemsko.

Zahvaljujem se tudi vsem, ki so mi finančno pomagali pri obisku kongresa: Zbornici zdravstvene nege, podjetju Čeplak - Čiščenje in trgovina ter podjetju Čistoča Mušič.

Olga FARTELJ

Strokovna ekskurzija Društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja na Bavarsko

Vsako leto organiziramo v Društvu strokovno ekskurzijo. Tako smo tudi letos v juniju organizirali ogled klinike v Ingolstadt u na Bavarskem. Glede na to, da sem bila sama zaposlena v tej ustanovi 14 let in so ostali še vedno pristni odnosi, ni bilo pri organizaciji nobenih težav. Na

kliniki so se razveselili našega obiska. Sprejeli so nas zelo lepo in pristrčno. Ekskurzije se je udeležilo 48 medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov.

Prvi dan ekskurzije smo se po precej dolgi vožnji pripeljali v prijetno, z veliko zelenja obdano

UDELEŽILI SMO SE

mesto Ingolstadt, skozi katero teče reka Donava, ki deli mesto na stari in novi del. Na kliniki sta nas pristrčno sprejela namestnica direktorice za področje nege, glavna medicinska sestra Ursula Pitterle, in predstavnik za stike z javnostjo, g. Kloeckl. Ob ogledu klinike nas je spremljala tudi medicinska sestra Martina, doma iz Maribora, ki pa že 20 let dela v Ingolstadtu.

Ogledali smo si službe, ki so pomembne za dobro in uspešno delovanje ustanove, in to od negovalnega oddelka do vseh oskrbovalnih služb, računalniško vodenega informacijskega sistema ter ambulantnih dejavnosti.

Klinika Ingolstadt ima 1075 postelj. Zaposlenih je 2500 ljudi, od tega za področje zdravstvene nege 1000. Vodi jih direktorica za področje zdravstvene nege. Klinika je bila zgrajena in predana namenu leta 1982. Pomembnost klinike je bila takrat ta, da so imeli kot prvi v sklopu klinike integriran oddelek za psihiatrijo. S tem so hoteli doseči, da ne bi bil vsak bolnik, ki se zdravi v psihiatrični ustanovi, zaznamovan. Tega modela se sedaj poslužuje tudi v mnogih drugih ustanovah v Nemčiji.

V sklopu klinike je tudi izobraževalni center za izobraževanje medicinskih sester, medicinskih tehničnih asistentov in fizioterapevtov.

Ob ogledu ambulantnega dela smo bili zelo presenečeni. Ogled je bil v sredi delovnega časa, vendar zaradi dobre organizacije pred vsemi osmimi ambulantami ni bilo čakajočih vrst, ker paciente naročajo ob urah. Na negovalnem oddelku smo bili zelo navdušeni na tako imenovano »negovalno omaro«, ki je v vsaki bolniški sobi. Ima čisti in nečisti del. V omari je vse, kar negovalno osebje potrebuje za nego in posege pri bolniku. Skrb za to omaro - dopolnjevanje čistega materiala in odvoz umazanega - prevzame služba, ki je za to odgovor-

na. Spoznali smo, da je medicinska sestra na oddelku in da je njena zadolžitev bolnik in zdravstvena nega. Razbremenjena je medicinskih in administrativnih del.

Na oddelku se vse odvija zelo mirno, tiho, pa vendar vestno in natančno. Po ogledu in mnogih zelo pozitivnih vtisih smo bili povabljeni v njihovo jedilnico na kosilo. Imeli bi še veliko vprašanj in tem za pogovor, vendar smo se namenili naprej po programu. Ob pristrčnem slovesu smo si zaželeli, da se še srečamo in izmenjamo mnenja in izkušnje. Medicinske sestre klinike smo povabili, da nas obiščejo.

Sama sem bila zelo srečna, da sem srečala svoje nekdanje sodelavce in prijatelje. Lepo mi je bilo pri srcu, ker sem še vedno njihova Olga. Za mano so ostale dobre sledi, kar potrjuje, da je naša medicinska sestra cenjena.

Ogledali smo si še mesto Ingolstadt, nato smo se odpeljali proti bavarski prestolnici München. Tam smo prespali in si ogledali znamenitosti mesta, olimpijski center in Pinakoteko. Ob ogledu likovnih del znanih mojstrov smo uživali in se naužili duhovne hrane. Vzeli smo si tudi čas za obisk trgovin. Odpravili smo se proti domu. Ob petju in kramljanju ter veselosti naših kolegic smo kar hitro prispeli domov.

Z dvodnevним druženjem smo bili zadovoljni. Ogledali smo si zdravstveno ustanovo, ki ima dobro organizacijo zdravstvene nege in tudi ostalih služb, kar je spodbuda tudi za nas, da nadaljujemo z razvojem zdravstvene nege. Ob našem druženju pa smo utrdili osebne vezi, ki nas povezujejo in nam pomagajo pri našem napornem delu.

Renata

Tudi medicinska sestra je lahko bolnik

Tudi medicinska sestra, ki vsak dan razdaja dušo toliko trpečim ljudem, lahko postane bolnik.

Stara sem 30 let. Kot petletni otrok sem izgubila starše, torej ostala sem brez tistega, česar mi nihče ne more nadomestiti. Verjetno sem se prav zato odločila za poklic, kjer bom lahko delala z ljudmi. Želela sem si delo, kjer bom lahko komu pomagala, mu svetovala, ga kaj naučila. To sem tudi uresničila.

Pri 20. letih sem postala medicinska sestra na psihiatriji. Tam, kjer se vsakdo tako boji, kot sem se bala tudi sama. Vendar sem po petih letih službe med temi bolniki ugotovila, da je z njimi zelo lepo delati, saj jim medicinska sestra nekaj pomeni. Le ona 24 ur bedi nad njimi, le njej se lahko zaupajo, le njo prosijo.

Zaradi bolezni, ki me je doletela, sem menjala službo in dobila delo v domu starostnikov, kjer delam že pet let. Tudi tukaj je delo zelo lepo, čeprav težko in naporno, zanj pa potrebujem veliko veselja, volje, prijaznih besed, ki jih pa vedno najdem za moje ljudi.

Prav tega, kar sem sedaj povedala, pa sama nisem bila deležna, ko sem potrebovala pomoč. Sem namreč hrbtenični bolnik, kot mnogo mojih sodelavk in sodelavcev. Vedno, kadar sem hotela prositi za pomoč, sem naletela na surov odnos, trde besede, čeprav sem bila v bistvu njihova sodelavka - vendar na postelji.

Ko sem nepremično ležala, sem mislila na moje bolnike, kako sem čustvovala z njimi. Čutila sem

vso njihovo bolečino, kadar zrejo vame in me z milim pogledom prosijo, pomagajte sestra, saj mi marsikdo izmed njih niti povedati ničesar ne more. Le gleda me in kdaj pa kdaj se mu utrne solza sreče, ko ga pogledam ali primem za roko in ga tolažim.

Ko je bil čas obiska in so ljudje prihajali od vseh strani, so le zrl vame, ker morda še nisem imela takoj obiska, in spet sem pomislila na moje bolnike, ki sem jim jaz kot medicinska sestra že vrsto let edini obisk. Posladek, ki jim ga prinesem po kosilu, jim je edino darilo svojca. Tako vedno znova cenim svoj poklic, ki sem si ga izbrala.

Vedno znova se sprašujem in se hkrati bojim, kdaj bom morala biti zopet v postelji deležna tuje pomoči. Strah me je, da bi naletela na surove ljudi, brez srca, ki nimajo časa za bolnike, zaradi katerih so v službi.

Drage medicinske sestre, prosim vas, bodite dobre in prijazne, mogoče boste že jutri, kot jaz, bolnik in boste prosile vse tisto, kar prosijo sedaj vaši in moji bolniki.

Marija MRAK

Dragocena osebna izkušnja

Razmišljanje na razmišljanje

Všeč in zelo »blizu« mi je razmišljanje kolegice Jelke Mlakar v zadnjem Utripu - »Mi med seboj«, kjer razmišlja o medsebojnih odnosih, predvsem o odnosu do bolnika, ko reče: »Medsebojni odnosi smo mi, ki se v določenem trenutku srečamo, pogled v oči, beseda, dotik«.

RAZMIŠLJANJA

Blizu mi je, ker je to moje področje dela, ki ga imam zelo rada.

Všeč in pomembno mi je tudi kot razmišljanje, ki izhaja iz »somatske zdravstvene nege in zdravljenja«, kjer je morda »psihično, emocionalno, duhovno« iz subjektivnih in objektivnih razlogov nekoliko bolj zapostavljeno. Ali, kakor je rekla kolegica - udeleženka večkratnega seminarja Nevropsihiatrične sekcije v Portorožu, kjer »delamo absolutno na medsebojnih odnosih«, citiram: »Pri nas v somatiki je veliko strahu pred takim delom na sebi ali v odnosu do bolnika. Ta program, ki ga je dobila naša glavna sestra in ga ponudila tudi ostalim, je šel iz roke v roko, kot bi se ga vsi bali. Kot da psihičnega pri ljudeh sploh ni«. (Program ponovnega seminarja v Portorožu je v Utripu).

V trenutku branja in razmišljanja ob tem članku pa so se mi vzbudile tudi zelo pomembne asociacije doživetij in izkušenj kot pacientki v času moje hospitalizacije na Ginekološkem oddelku v II. nadstropju Kliničnega centra.

Da. Kje naj začnem? Zelo rada sem zdrava, aktivna in za to tudi nekaj naredim. Na to sem kar ponosna. Še nikoli nisem bila »resno« bolna. Še nikoli nisem bila hospitalizirana. Lahko rečem, da me je bilo vedno strah hospitalizacije, izolacije od zunanjega življenja, omejene aktivnosti. Še bolj pa »odvisnosti« od drugih ljudi. Vendar se mi je tudi to zgodilo. Nič zato. Uporabila bom citat gospe J. Mlakar: »če vedno iščeš pozitivne stvari tudi takrat, ko gre vse narobe - jih tudi najdeš«. (Brian Tracy)

Zvečer so me pripeljali. Zelo me je bolelo in težko je bilo. Z raznimi »urgentnimi preiskavami po večurnem potovanju po urgentnem bloku, kjer so vsa vrata brez kljuk«, niso ugotovili, kaj se v mojem telesu dogaja. Še najbolj »smo se nagibali« h ginekološkim težavam. In tja so me tudi odpeljali.

Že nekoliko manj strašno, saj je bilo moje zdravje kar močno ogroženo.

Nekoliko smo »skalili mir in tišino« na oddelku, kjer smo se pojavili okrog druge ure ponoči. Sprejela nas je nočna sestra, brez nejevolje in odvečnosti, ampak »s pozitivnim odnosom«, ki sem ga v tistem trenutku močno začutila. Kolegico bi kar objela, tako pomemben je bil ta občutek v tistih okoliščinah: v trenutkih velikih bojazni, strahov, zaskrbljenosti, negotovosti ob skrbi za svoje zdravje, občutkih odvisnosti.

In že sva bili v sobi med dvema spečima pacientkama. Vležem se na »svojo« posteljo in nikoli ne bom pozabila besed nočne medicinske sestre: »Gospa, tukaj pri postelji imate zvonec. Če me boste še kaj potrebovali, me brez zadržkov pokličite«. Z »dušo in telesom« sem se ji zahvalila za tako veliko razbremenitev.

Ja. Polni smo zadržkov v tako težkih položajih, ko se nam porajajo mnogi, premnogi občutki, ki jih vsak na svoj način tudi besedno ali nebesedno izraža.

Zjutraj se je nadaljevalo. K meni je prišel tudi »moj nočni dežurni zdravnik«. Še zjutraj ga je »osebno« zanimalo moje zdravje in ukrepanja naprej.

Še bi lahko pisala, saj se je v času skoraj tritedenske hospitalizacije zelo veliko »dogajalo v medsebojnih odnosih«, tudi neprijetnih stvari. Vendar v takem vzdušju na oddelku tudi neprijetna dogajanja lažje sprejmeš in jih tudi »ustrezneje urejaš«. Pa tudi sodijo zraven.

Vendar že vse to je bilo dovolj, da sem dobila občutek varnosti in zaupanja, se znebila svojih strahov in začutila veliko moč pri nadaljnjem sodelovanju v procesu zdravljenja in zdravstvene nege na oddelku. Še več. To je bil »psihoterapevtski delež« pri

moji obravnavi - dragocen, pomemben in neizogiben v vsem procesu.

»Zaživela« sem na oddelku in težko sem se poslovila, vendar zelo rada.

»Ja, medsebojni odnosi smo mi«.

Brez posebnega truda, časovne obremenjenosti, zahtevnosti ali kaj drugega. Samo čutiti, razmišljati in biti pripravljen nuditi.

Marjeta RUPAR

**Pot do
znanja je
dolga,
življenje pa
kratko**

(Seneka)

Razpotja mnenj

Ko mimogrede v avtobusu, pri frizerju ali pa v trgovini prislunhem glasnim pogovorom, vedno znova slišim pikre pripombe na račun ŠOLE. Starši zbegano iščejo izhod iz labirinta, ki v obliki neznanja njihovih otrok zapleta družinske mreže v lovilce medsebojnih spopadov.

Razumljivo, vsak svojega zagovarja. Starši želijo uspešne otroke, otroci pa občudujejo svobodo in ljubeznivejše pristope pri izobraževalnem procesu.

Tisti, ki aktivno delujemo na področju vzgoje in izobraževanja menimo, da so nujne potrebe po pozitivni spremembi, pri razvijanju občutkov lastne vrednosti (pri dijakih), odgovornosti in spoštovanja.

Današnji čas je čas zahtev

Strokovnjaki ugotavljajo, da smo še vedno navezani na učenje, ki občuduje memoriranje in manj samostojno dokazovanje znanja v obliki prostih razpravljanj.

Mladi naj bi dokazali odgovornost zase s tem, da obvladajo iskanje literature, ki jih vodi k razmišljanju in dograjevanju znanja.

Slovenija se že povezuje na mednarodni ravni z drugimi državami in organizacijami, zlasti z Evropsko unijo (EU). Projekti v tem okviru so povezani tudi z našo državo in so vezani na asociacijski sporazum z EU.

Države članice EU imajo proste roke pri oblikovanju učnih vsebin ter spoštovanju jezikovne in kulturne različnosti. V beli knjigi EU je zahteva, da naj bi Evropejci v prihodnje govorili tri jezike.

Razveseljivo je dejstvo, da bo izmenjava študentov in profesorjev med posameznimi članicami EU tokrat izrazitejša. Slovenija se bo tako vključila v evropski in svetovni gospodarski komunikacijski prostor. To pomeni, da bo naše znanje enakovredno znanju v drugih razvitejših državah. Pri vrednotenju znanja bodo spoštovani standardi.

To so lepe informacije, ki so nam bile dostopne na izjemno uspešni razstavi učil na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani.

Novi šolski zakoni podlaga za vsebinsko prenovu šolskega sistema

Nekatere kolegice so me že večkrat vprašale, kaj so kurikularne komisije. Kakšna novost je to, ker ima tako skrivnostni naziv.

Ob novi zakonodaji je nastala tudi reorganizacija Ministrstva RS za šolstvo in šport.

Ustanovljene so bile tri nove enote. In sicer:

- Urad RS za šolstvo, ki je v sestavi ministrstva,

- Zavod za šolstvo in Center za poklicno izobraževanje, ki sta javna zavoda.

Urad RS za šolstvo ima več pristojnosti:

- načrtovanje in koordiniranje razvoja šolstva v Sloveniji,
- opravljanje strokovnih, administrativnih in tehničnih del za strokovne svete,
- opravljanje strokovnih del za Nacionalni kurikularni svet.

Vsebinsko prenovo šolskega sistema bodo opravljale kurikularne komisije (za različna področja: vrtec, osnovne šole, gimnazije, strokovno in poklicno izobraževanje).

Pri prenovi šolskega sistema je pomembno, da bo prenova potekala usklajeno, ob komisijah bodo tudi študijske skupine.

Delo študijske skupine za področje zdravstvene nege in prve pomoči

Za strokovno, administrativno in tehnično delovanje kurikularnih komisij skrbijo javni zavodi.

Za naše področje je odgovoren Center za poklicno izobraževanje. Za področje zdravstvene nege je zadolžena svetovalka vms Jelka Drobne, dipl.soc.

Študijska skupina ima 25 pedagoških delavk, vse so razumljivo naše kolegice. V šolskem letu 1995/96 je imela skupina dve srečanji. Vodi jo vms Marija Verbič, prof.def.

Obravnavane teme:

- dejavniki tveganja za obolenje srca in ožilja,
- priprava za posvet zdravstvenih šol,
- priprava predlogov za strokovno izobraževanje učiteljev zdravstvene nege,
- priprava ciljev za 2. letnik ZNPP,
- priprava ciljev za 4. letnik ZNPP,
- nova šolska zakonodaja in vloga srednjih šol pri prenovi šolskega sistema.

Delovni sestanek študijske skupine

Predlogi za bodoče delo:

- sodelovanje pri prenovi šolskega sistema in usklajevanje dela na vseh ravneh,
- povezovanje s stroko,
- priprava in določitev strokovne literature.

Posebna skrb bo namenjena povezavi z Zbornico zdravstvene nege Slovenije in Ministrstvom za zdravstvo. Pomembna bodo tudi srečanja zdravstvenih šol.

Značilnost današnjega trenutka

Žal ne pada samo dež, ampak padajo tudi besede. Možne variante, ki bi končno in dokončno uredile naš mozaik poklicev, so tudi v naših rokah. Nekateri mi pravijo, da so naše okrogle mize preveč akademske in tako nagovarjajo k udarcu po mizi.

Seveda, zelo lahko, enostaven odgovor. In kje je miza?

Miza smo mi (naša stroka), nič nas tarnanje ne izuči, žal nima življenjske moči.

Perry Good, ki se aktivno ukvarja z vzgojo in izobraževanjem mladih (in piše knjige o tem), je kratko in jedrnat označil to, kar sem napisala z dolgočasnimi stavki. Rekel je: «Pomagati mulariji, da si bo sama pomagala.»

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Celje objavlja

koledar aktivnosti v jesenskem času 1996:

17. september kontaktni seminar za glavne medicinske sestre "Kultura komunikacije"

30. september Začetna učna delavnica "Človek v človeku", zadnja skupina

Nadaljevanje učnih delavnic "Človek v človeku"

3. in 4. oktober I. in II. skupina

5. in 6. november III. skupina

11. in 12. november IV. skupina

13. in 14. november V. skupina

25. in 26. november VI. skupina

10. december vse skupine - zaključek delavnic

Delavnice in strokovni seminar bosta vodili prof. Zlatka Jambrovič Koprivec
in Olga Nezman, organizator izobraževanja.

Kotizacija: 3.000 SIT.

11. oktober Srečanje upokojenih medicinskih sester Slovenije na Rogli

november Pričetek Študijskega krožka

december Praznični zaključek leta

Kontaktna oseba: Olga Nezman, Zdravstveni dom Celje, tel.: 063/434-408 od 7. do 9. ure.

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov za področje nefrologije, dialize in transplantacije ledvic

VABILO

na strokovni seminar, ki bo v četrtek, 26. 09. 1996 v Kranjski Gori v Hotelu Lek.

Program:

- 8.00-9.00 Registracija udeležencev
Pozdravni govor prim. dr. Janeza Remškarja, direktorja Bolnice Jesenice
- 9.00 **Predstavitve dializnega centra Jesenice**
Stanka Lavtižar, vms
- 9.30 **Psihološke posebnosti in stresni faktorji pri kroničnih dializnih bolnikih in medicinskih sestrah na dializi**
Vabljen predavateljica Ann Demoll iz Belgije
- 10.30 **Okrogla miza na temo stresni faktorji pri medicinskih sestrah na dializi**
Moderator Mirjana Čalić, vms
- 11.00 Odmor
- 11.50 Predstavitve Lekovega dializnega programa
- 12.10 **Problematika A-fistul in ostalih žilnih dostopov za hemodializo v Centru za dializo Jesenice**
Jožica Murnik, vms, Mateja Perko, vms, Center za dializo Jesenice
- 12.30 **Hiperparatireoidizem in njegovo zdravljenje pri bolnikih v programu hemodialize-korekcija kalcija s pomočjo dializne raztopine**
dr. Igor Rus, spec. internist, vodja Centra za dializo Jesenice
- 13.00 **Dietni nasveti za bolnike z visokimi vrednostmi kalcija in fosforja**
Erna Jovanovič, vms, Stojana Vrhovec, vms, Dializni center Lj.
- 13.20 **Virusni hepatitis B in C**
prim. dr. Gorazd Lešničar, dr. med., spec. internist in infektolog ak. st., Bolnišnica Celje
- 13.50 **Vloga medicinske sestre pri preprečevanju širjenja hepatitisa B in C na dializnih oddelkih**
Andreja Zelič, vms in Brigita Rabuza, vms, Dializni center Celje
- 14.30 Skupno kosilo v prostorih Hotela Lek
- 17.00 **Okrogla miza na temo priprava standardov in programa izobraževanja za medicinske sestre in tehnike, ki delajo na dializah**

Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija znaša 5.000 SIT za člane zbornice, za nečlane 10.000 SIT in jo lahko plačate pred začetkom seminarja ali na žiro račun 50101-678-48641, sklic na številko 00 12220. Potrdilo o vplačilu morate oddati ob registraciji. Prosimo, imejte članske izkaznice s seboj!

Predsednica sekcije: Mirjana Čalić

SREČANJA DOMA

PROGRAM FUNKCIONALNEGA IZOBRAŽEVANJA Z UČNO DELAVNICO ZDRAVSTVENA NEGA IN SLADKORNA BOLEZEN

PETEK, 04.10.1996

- 14.00-15.00 **Epidemiologija, diagnostika in zapleti sladkorne bolezni**
- prim. mag. Miha Koselj, dr. med.
- 15.00-16.00 **Diabetična nevropatija** - mag. Vilma Urbančič, dr. med.
- 16.00-17.00 **ODMOR-PRIGRIZEK-OGLED RAZSTAVE**
- 17.00-18.30 **Zdravljenje sladkorne bolezni: Prehrana sladkornega bolnika**
- Mateja Tomažin-Šporar, vms
- 18.30-18.45 **ODMOR- KAVA-SOK**
- 18.45-20.00 **Zdravljenje sladkorne bolezni - pogovor o tabletah, insulinu, hipoglikemija**
- Milena Bohnec, vms, prof. soc. ped.

SOBOTA, 05.10.1996

- 09.00-10.00 **Samokontrola sladkorne bolezni** - Darja Kržišnik, vms
- 10.00-10.30 **Telesna aktivnost** - prim. mag. Matjaž Vrtovec, dr. med.
- 10.30-11.00 **ODMOR- KAVA- SOK**
- 11.00-12.00 **Posebnosti osebne higiene in nega nog pri sladkornem bolniku**, Mira Slak, sms
- 12.00-14.00 **ODMOR - KOSILO**

UČNA DELAVNICA

MODERATOR: Ana Čerpnjak, vms

UČNE DELAVNICE POTEKAJO V TREH SKUPINAH

- 14.00-15.00 **seznanitev s pripomočki za aplikacijo insulina (klasika, peresniki, vbodna mesta)**
- Mateja Tomažin-Šporar, vms
- 15.00-16.00 **seznanitev s pripomočki za samokontrolo (testni lističi, merilci sladkorja v krvi)**
- Milena Bohnec, vms, prof. soc. ped.
- seznanitev s tehniko kapilarnega odvzema krvi in seznanitev s testom OGTT**
- Elizabeta Stepanovič, sms
- 16.00-17.00 **načrtovanje zdrave prehrane - ponazoritev jedilnika**
- Ana Čerpnjak, vms

ZAKLJUČEK Z DISKUSIJO

SREČANJA DOMA

SEKCIJA OPERACIJSKIH MEDICINSKIH SESTER VABI
NA DVODNEVNI SEMINAR,
KI BO 4. IN 5. OKTOBRA V KULTURNEM CENTRU LAŠKO
TEMA: RAK NI SMRT

PETEK, 4. oktobra 1996

9.00 registracija udeležencev

10.00 Biologija in patologija raka

Principi klinične onkologije

ODMOR OB KAVI

Onkološka kirurgija

KOSILO

15.00 Maligni melanom

Kirurgija sarkomov mehkih tkiv

Specifičnost zdravstvene nege onkološkega

kirurškega bolnika

ODMOR OB KAVI

Uporabnost umetnih venskih prekatov

Zdravstvena nega bolnika z vstavljenim

venskim prekatom

20.00 SKUPNA VEČERJA

SOBOTA, 5. oktobra 1996

9.30 Predoperativna obsevanja

Zdravstvena nega obsevanega bolnika

Brahiterapija

Priprava in zdravstvena nega brahiradio-

terapevtskega bolnika

OGLED PIVOVARNE LAŠKO

doc. dr. Peter A. FRAS, dr. med.

doc. dr. Peter A. FRAS, dr. med.

dr. Matjaž ŠUŠTERŠIČ, dr. med.

dr. Rudi SNOJ, dr. med.

mag. dr. Darja ERŽEN, dr. med.

Helena URŠIČ, vms, spec. ET

dr. Franc POMPE, dr. med.

Brigita SKELA-SAVIČ, vms

prim dr. Franc MAROLT, dr. med.

Zdenka ERJAVŠEK, vms

doc. dr. Peter A. FRAS, dr. med.

Jelka TOMC, vms

INFORMACIJE: Udeležba na seminarju se šteje za strokovno izpopolnjevanje. Kotizacija za člane ZZNS JE 10.000 SIT, za nečlane 20.000 SIT, za študente in upokojece brezplačno. Vplačate lahko na ŽR 50101-678-48641 sklic na št. 00 12203 ali pa znesek poravnate pred pričetkom seminarja. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o vplačani kotizaciji. Prenočišča so v Zdravilišču Laško. Prijavnico pošljite na naslov: Zdravilišče, Zdraviliška c. 4, Laško. Rezervirate lahko tudi po telefonu 063-731-336 ali po faksu 063-731-347. Nočitev z zajtrkom v enoposteljni sobi je 7.200 SIT, v dvoposteljni sobi 5.700 SIT.

DODATNE INFORMACIJE: Neva PAPLER, Onkološki inštitut Ljubljana, Tel. 061-323063 int. 29-11

ORGANIZACIJSKI ODBOR: Neva PAPLER, Marina ŠEK, Ana MAROLT, Dragica VTIČ

PRISRČNO VABLJENI

Predsednica sekcije: Neva PAPLER

SREČANJA DOMA

KLINIČNI CENTER - KLINIKA ZA ENDOKRINOLOGIJO IN BOLEZNI PRESNOVE

prireja v sodelovanju z ZBORNICO ZDRAVSTVENE NEGE
FUNKCIONALNO IZOBRAŽEVANJE Z UČNO DELAVNICO

ZDRAVSTVENA NEGA IN SLADKORNA BOLEZEN

Na srečanju naj bi se udeleženci seznanili s sladkorno boleznijo. Prav tako naj bi spoznali pripomočke za aplikacijo insulina, tehniko aplikacije insulina, pripomočke za merjenje sladkorja v krvi ter tehniko izvajanja meritev.

Na funkcionalnem izobraževanju, ki je potekalo 19. in 20. aprila 1996 je bilo prisotnih 51 udeležencev. Zaradi načina izobraževanja je bilo število udeležencev omejeno. Na željo številnih, ki bi se želeli udeležiti izobraževanja, pa smo jih žal morali zavriniti, **bomo 04. in 05. oktobra 1996 ponovno organizirali izobraževanje.**

STROKOVNI VODITELJICI: Milena Bohnec vms., prof. soc. ped., in Ana Čerpnjak vms.

UDELEŽENCI:

V tej obliki strokovnega izpopolnjevanja lahko sodelujejo vse medicinske sestre in zdravstveni tehniki, ki izvajajo zdravstveno nego sladkornega bolnika v bolnišničnem zdravljenju, v zdravstvenih domovih, domovih za ostarele ali pa izvajajo zdravstveno nego sladkornih bolnikov na domu (patronažna služba).

Izobraževanje se upošteva pri napredovanju, za kar vam izdamo potrdilo. Izobraževanje ni namenjeno medicinskim sestram in zdravstvenim tehnikom, ki izvajajo zdravstveno vzgojo sladkornih bolnikov v dispanzerski ali ambulantni dejavnosti.

KOTIZACIJA: Kotizacija znaša 25.000,00 SIT in jo lahko nakažete na žiro račun - štev.: 50103-678-000-0700595 z oznako »Funkcionalno izobraževanje II« in vključuje stroške predavateljev, organizacije, prostora izvedbe izobraževanja, kosilo, priročnik »Zdravstvena nega in sladkorna bolezen« in spremni material.

Prijavnico s kopijo potrdila o plačani kotizaciji pošljite na naslov Klinični center, Klinika za endokrinologijo in bolezni presnove, Zaloška 7, 1000 Ljubljana - glavna sestra klinike Ana Čerpnjak, po predhodni najavi na dir. telefon: 131-72-24. Število prijav je zaradi načina izobraževanja omejeno.

Program bo potekal v prostorih Krke, Dunajska 65 v Ljubljani.

Rezervacija prenočišča: prenočišča smo rezervirali v hotelu Turist, Dalmatinova 15, Ljubljana, sami pa potrdite rezervacijo na tel. 132-23-43 pri g. Novak Mihi.

PRIJAVNICA

Prijavljam se za funkcionalno izobraževanje z učno delavnico

ZDRAVSTVENA NEGA IN SLADKORNA BOLEZEN, 04. in 05. oktober 1996.

Ime in priimek _____ Izobrazba _____

Ustanova _____ Naslov _____

Datum _____ Podpis _____

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE vabi na

3. SREČANJE UPOKOJENIH MEDICINSKIH SESTER

iz 11. regionalnih društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov,
ki bo v petek, 11. oktobra na Rogli s pričetkom ob 10. uri

Program

Pozdravni govor Nana Domajnko - predsednica Zbornice zdravstvene nege Slovenije

Pozdrav gostitelja Mi med seboj vsak dan - Vera Štebe, prof. ped.

V kulturnem programu sodelujejo pevski zbori Društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov iz Murske Sobote, Kopra in Celja in člani Kulturnega društva Anton Tanc iz Marije Gradca pri Laškem.

Vse upokojene medicinske sestre vabimo, da se srečanja udeležijo. Svojo udeležbo morajo prijaviti predstavnici svojega regionalnega društva, kjer bodo organizirali prevoz na Roglo in nazaj. Prosimo, da svojo udeležbo zaradi organizacije prijavijo tudi tisti, ki bodo na Roglo prišli s svojim prevozom. Prijave bodo sprejemale predstavnice društev dopoldne od ponedeljka do petka od 8. do 10. ure do ponedeljka 7.10.1996 na naslednje telefonske številke:

Ljubljana - Jelka Mlakar (061 - 13 14 066 int. 29 - 84)

Maribor - Milica Lahe (062 - 227 111)

Celje - Olga Nezman (063 - 434 408)

Koper - Branka Kocjan (066 - 23 681)

Kranj - Ivana Hartman (064 - 634 634)

Nova Gorica - Irena Vidmar (065 - 63 223)

Murska Sobota - Milka Kavaš (069 - 42 264)

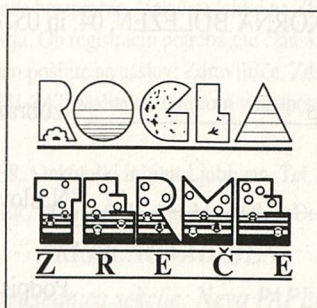
Novo mesto - Zdenka Seničar (068 - 321 095 int. 448)

Slovenj Gradec - Bojana Zemljič (0602 - 41 031)

Velenje - Jana Vrhovnik (063 - 856 711)

Ptuj - Verica Turk (062 - 772 901)

Veselim se srečanja z Vami!

SREČANJA DOMA

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

Sekcija medicinskih sester za anesteziologijo, intenzivno nego in terapijo ter transfuziologijo

VABILO

Vabimo vas na 33. strokovni seminar,
ki bo 11. in 12. oktobra 1996 v Termah Zreče (RTC Rogla).

Petek, 11.10.1996

9.00 Registracija udeležencev

10.00 Otvoritev seminarja

Herta ŠTUFLEK, strokovna sodelavka RK Slovenije, Ljubljana:

Organizacija krvodajalstva v Sloveniji

dr. Vera URLEP-ŠALINOVIČ, spec. transf. med., Maribor:

Vprašalnik o zdravstvenem stanju krvodajalca - varnejša transfuzija

dr. Marjeta GOLLI-GADŽIJEV, spec. transf. med., Ljubljana:

Odvzem krvi

Tatjana GOLJA, vms, Ljubljana:

Avtotransfuzija v transfuziološki službi

13.00 Odmor

15.00 Zdenka DOVČ, vms, Sonja PRTENJAK, vms, Ljubljana:

Priprava krvnih komponent

Greta KEUC, vms, Majda MAJCEN, vms, Maribor:

Shranjevanje in transport krvi

dr. Ljubiša LUKIČ, spec. transf. med., Ljubljana:

Informacijski sistem v transfuziologiji

17.00 Odmor

17.30 Dušica DEBELAK, vms, Nova Gorica:

Določanje krvne skupine ob bolnikovi postelji pred transfuzijo krvi

dr. Vera URLEP-ŠALINOVIČ, spec. transf. med., Maribor:

Posttransfuzijske reakcije in njihova registracija

Majda NAVRŠNIK, vms, Maribor:

Hemostaziološka dejavnost v klinični transfuziologiji

20.00 Skupna večerja

SREČANJA DOMA

Sobota, 12.10.1996

9.00 dr. Snežana LEVIČNIK-STEZINAR, spec. transf. med., Cvetka GREGORC, vms, Ljubljana:

Ukrepi za preprečevanje okužb s krvjo

dr. Snežana LEVIČNIK-STEZINAR, spec. transf. med., Zdenka DOLINŠEK, v. lab. teh., Ljubljana:

Presejalni test krvodajalcev na virusne markerje

Katarina PRETNAR-HARTMAN, mag. farm., Ljubljana:

Določanje krvnih skupin A B 0 in RHd

10.30 Odmor

11.00 dr. Snežana LEVIČNIK-STEZINAR, spec. transf. med., Rosvita DOLNIČAR, vms, Ljubljana:

Hiperimunski gamaglobulini

Marjana BOŽJAK, vms, Irena ŠKODA, vms, Alenka DOBROVOLJC, vms, Ljubljana:

Povezava bolnišnic in transfuziološke službe

11.45 Zaključek seminarja

INFORMACIJE:

Kotizacija za člane ZZNS 10.000 SIT, za nečlane 20.000 SIT. Vplačate lahko na žiro račun ZZNS: 50101-678-48641 (sklic na številko 00-122-11) s pripisom »Sekcija za anesteziologijo«, ali pa znesek poravnate uro pred pričetkom seminarja. Ob registraciji potrebujete člansko izkaznico in potrdilo o vplačani kotizaciji.

Rezervacije za prenočišča lahko opravite na naslovu: TERME ZREČE, Hotel Dobrava, ga. Breda Einfalt, Cesta na Roglo 15, 3214 Zreče (telefon: 063/762-451, faks: 063/762-691). Rezervacije opravite najkasneje do 1. oktobra 1996.

DODATNE INFORMACIJE:

Majda Černič, vms

Zavod RS za transfuzijo krvi

Šlajmerjeva 6, 1000 Ljubljana

telefon: 061/1312-055

telefaks: 061/302-224

Lep pozdrav in prisrčno vabljeni!

Predsednica sekcije

Irena Buček-Hajdarevič

SREČANJA DOMA

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE - PEDIATRIČNA SEKCIJA

PRELIMINARNO VABILO

Vabimo vas na dvodnevno strokovno srečanje pediatričnih medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov, ki bo 17. in 18. oktobra 1996 v Hotelu Špik - Gozd Martuljek.

Pričetek srečanja bo v četrtek, 17.10.1996 ob 9.30 uri z volitvami.

Nadaljevanje srečanja bo na temo

SODOBNA METODA OBRAVNAVE PEDIATRIČNEGA VAROVANCA

PREDAVATELJI: ga. Geli Hajdinjak, ga. Marica Bohinc, ga. Martina Bizjak, ga. Vera Štebe, ga. Alenka Mačko, ga. Ela Okršlar, ga. Rezi Krašovec, ga. Barbara Peric, ga. Ivica Brumec.

Rezervacije prenočišč v recepciji Hotela Špik, Jezerci 21, Gozd Martuljek 4282

telefon 064-880-120, faks 064-880-115

Cena polnega penziona: enoposteljna soba 6.400,00 SIT, dvoposteljna soba 5.500,00 SIT

Kotizacija za dvodnevni seminar je 10.000,00 SIT za člane ZZNS, za nečlane 20.000,00 SIT in jo lahko poravnate 1 uro pred pričetkom seminarja ali na žiro račun ZZNS števil.: 50101-678-48641 sklic na števil.: 76 80 05.

Dokazilo o članstvu ZZNS - članske izkaznice.

Potrditev udeležbe z izpolnjeno priloženo prijavnico pošljite do 10.10.1996 na naslov: Mojca Stojan, Splošna bolnica Jesenice, M. Tita 112, 4270 Jesenice.

Organizacijski odbor: Mojca Stojan, Tatjana Bučar, Jožica Trstenjak, Dragica Mikelj, Maja Prusnik

PRIJAVNICA ZA DVODNEVNI SEMINAR - GOZD MARTULJEK 17. IN 18.10.1996

IME IN PRIIMEK: _____

NASLOV: _____

TEL. ŠTEV.: _____

DELOVNA ORGANIZACIJA: _____

PODPIS: _____

Društvo za oralno zdravje SLOVENIJE vabi na IV. DAN ORALNEGA ZDRAVJA SLOVENIJE V MARIBOR

17. in 18. oktobra 1996 ob 9.30 uri

v dvorano ZAVAROVALNICE MARIBOR d.d., Cankarjeva ul. 3

Program

Četrtek 17.10.1996

08.00h-09.30h	Registracija udeležencev
09.30h-09.40h	Otvoritev prim. dr. Jožica Simonič, doc. dr. Narcisa Košir
09.40h-09.50h	Uvodne besede prof. dr. Vito Vrbič
09.50h-10.30h	Pozdravni govori prof. dr. Alojz Križman, župan mestne občine Maribor prof. dr. Anton Židanik, dir. ZD Maribor
10.30h-11.20h	Podelitev priznanj
11.20h-11.50h	Predstavitve najbolj domiselne pesmi na temo »Pravočasno k zobozdravniku« in podelitev nagrad

Strokovni del

13.00h-13.30h	Optimalni vnos kalcija prof. dr. D. Pokorn
13.30h-14.00h	Celostna obravnava varovanja z vidika zdravstvene nege-vzgoje v zobozdravstveni preventivi vms T. Goričan
14.00h-14.30h	Pravo v zobozdravstvu asist. dr. Flis
14.30h-15.00h	Razprava
15.00h	ogled likovne razstave mariborskih osnovnih šol na mariborski avtobusni postaji ogled preventive v ZD Maribor, ogled znamenitosti Maribora nastanitev v mariborskih hotelih, degustacija vin

Petek 18.10.1996

08.30h-09.00h	Zbor udeležencev seminarja
09.00h-09.30h	Polne keramične prevleke - nove estetske možnosti prof. dr. Ljubo Marion
09.30h-10.00h	Zobozdravstvena preventiva - del vzgoje za zdrav način življenja vms G. Jelenko
10.00h-10.30h	Preventiva v ortodoniji prof. dr. F. Farčnik
10.30h-11.00h	Predstavitve zdravstvenovzgojnega materiala doc. dr. M. Premik, doc. dr. D. Grošelj
11.00h-11.30h	Razprava
14.00h	Republiški kviz znanja osmošolcev o zobeh in obzobnih tkivih in razstava plakatov na temo »Družina in zobna higiena« Voditeljici: dr. Darinka Bela-Borovšak, vms Rosita Makovec

Organizator: Društvo za oralno zdravje Slovenije, Klanjskova 7, 3000 Celje

Kotizacija: Za člane društva 11.000,00 SIT, za nečlane 14.000,00 SIT

SREČANJA DOMA

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE
SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER V ONKOLOGIJI

VABI NA STROKOVNI SEMINAR Z NASLOVOM

STANDARDI ONKOLOŠKE ZDRAVSTVENE NEGE - USTNA VOTLINA

ki bo dne 8. novembra 1996 v predavalnici stavbe C na Onkološkem inštitutu v Ljubljani

PROGRAM

- 8.20 Registracija udeležencev
- 9.00 Pozdravni nagovor predsednice sekcije Olge Koblar, vms
- 9.05 **OSNOVNI STANDARD ZN USTNE VOTLINE NA ONKOLOŠKEM INŠTITUTU**
Ester Mamilovič, vms
- POŠKODBE USTNE SLUZNICE ZARADI ZDRAVLJENJA S CITOSTATIKI**
Doc. dr. Tanja Čufer, dr. med.
- STANDARDI ZN POŠKODOVANE USTNE SLUZNICE OB ZDRAVLJENJU S CITOSTATIKI**
Brigita Skela-Savič, vms
- 11.00 ODMOR
- 11.20 **POŠKODBE USTNE SLUZNICE OB ZDRAVLJENJU Z RADIOTERAPIJO**
As. Hotimir Lešničar, dr. med.
- STANDARDI ZN POŠKODOVANE USTNE SLUZNICE OB ZDRAVLJENJU Z RADIOTERAPIJO**
Branka Senič, vms
- PREHRANA BOLNIKA PRI POŠKODOVANI SLUZNICI UST IN POŽIRALNIKA**
Helena Drolc, vms
- 13.15 DISKUSIJA

Seminar se šteje v strokovno izpopolnjevanje.

Kotizacija:

Za članice Zbornice zdravstvene nege Slovenije 5.000 SIT, za nečlanice 10.000 SIT. Nakažete jo lahko na žr. št.: 50101-678-48641 s pripisom »Sekcija med. sester v onkologiji« ali znesek poravnate uro pred pričetkom seminarja.

Vljudno vabljeni!

Predsednica Sekcije medicinskih sester v onkologiji

Olga Koblar

SLOVENSKO DRUŠTVO HOSPIC vabi na seminar

SPREMLJANJE HUDO BOLNIH IN UMIRAJOČIH

Program:

Moje izkušnje z umirajočimi. Kaj umirajoči najbolj potrebuje. Proces umiranja. Komunikacija. Kako ravnamo z »resnico« ob umirajočem bolniku. Kaj pomeni upati z umirajočim. Kje naj bi ljudje umirali. Pomoč družini umirajočega. Kako ravnamo ob smrti. Spremljanje žalujočih.

Seminar je namenjen svojcem in prijateljem hudo bolnih in umirajočih, zdravstvenemu osebju in vsem, ki jih to zanima.

Kdor se za seminar zanima, lahko izbira med dvema terminoma, in sicer: 9. 11. 1996 in 10. 11. 1996 od 9. do 17. ure v klubskem prostoru Doma upokoencev Center-Tabor, Tabor 10, Ljubljana.

Prispevek za seminar je 1.000 SIT.

Število udeležencev je omejeno, zato prosimo, da se prijavite pisno ali po telefonu na naslov: Slovensko društvo hospic, Ljubljana, Neubergerjeva 4, tel. 061/13 71 284.

Sekucid

PRIPRAVLJENA RAZTOPINA ZA

- *takojšnja dezinfekcijo in čiščenje medicinskih instrumentov*
- *hladno dezinfekcijo medicinskih instrumentov in endoskopov*

Henkel-Ecolab d.o.o.
Vajngerlova 4, P.P. 1007
2001 MARIBOR, SLO
Tel.: 062/102-211, Fax: 062/102-792

DEZINFEKCIJA
V ZDRAVSTVU

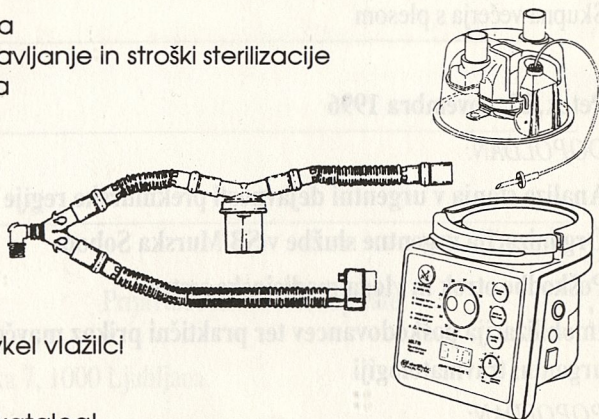
MEDICO**tehn**a Ljubljana, podjetje za zastopanje in inženiring

Predstavljamo vam dihalne sisteme za enkratno uporabo, rezultat sodelovanja med vodilnima proizvajalcema vlažilcev Fisher&Paykel in potrošnega materiala BAXTER

Prednosti sistemov za enkratno uporabo pred klasičnimi dihalnimi sistemi:

- uporaba enkratnih sistemov je cenejša
- odpadejo razstavljanje, čiščenje, sestavljanje in stroški sterilizacije
- potreben je le vizuelni pregled sistema
- čist sistem za vsakega pacienta
- sistem je 50% lažji od klasičnega
- menjava na 96 ur ali več
- zmanjšana možnost zunanje infekcije
- sistem ne potrebuje vzdrževanja

Odluke sistemov F&P-BAXTER:

- najboljše razmerje cena/kvaliteta
- edini sistem 100% združljiv s Fisher&Paykel vlažilci
- sistem po vaši meri (custom)

Pokličite nas in zahtevajte brezplačen katalog!

MEDICO**tehn**a, Ul. M. Jurce 7a, 1260 Ljubljana

tel.: (061) 483 199 fax.: (061) 482 309

SREČANJA DOMA

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE

SEKCIJA MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV URGENTNE MEDICINE

VABI na

DVODNEVNI STROKOVNI SEMINAR IN SREČANJE ČLANOV SEKCIJE

ki bo 21. in 22. novembra v hotelu AJDA v Moravskih toplicah

Okvirni program strokovnega srečanja

Četrtek, 21. novembra 1996

8.00 - 10.00 Registracija udeležencev

DOPOLDAN:

Kako pomagati bolniku z bolečino v urgentni dejavnosti

Življenjsko nevarne motnje ritma

Urgentna pomoč življenjsko ogroženemu bolniku - narkomanu

Nega in pristop k akutnemu nevrološkemu bolniku

Urgentna stanja očesnih bolnikov

Prvi pristop in pomoč ginekološki bolnici

POPOLDAN:

Negovalni problemi pri urgentnem bolniku

Osnutek dokumentacije ZN v urgentni dejavnosti

ZVEČER:

Skupna večerja s plesom

Petek, 22. novembra 1996

DOPOLDAN:

Analiza stanja v urgentni dejavnosti prekmurske regije

Organizacija urgentne službe v SB Murska Sobota

Poškodbe otrok in vloga medicinske sestre

Imobilizacija poškodovancev ter praktični prikaz mavčenja in uporaba sodobnih pripomočkov v urgentni travmatologiji

POPOLDAN:

Ogled SB Murska Sobota

Sestanek članov sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgentni medicini

SREČANJA DOMA

OBVESTILA:

Kotizacija za člane Zbornice 10.000,00 SIT, za nečlane 20.000,00 SIT, ki jo je možno vplačati na žiro račun Zbornice: 50101-678-48641 sklic na številko: 0012228 z obveznim pripisom: »Za sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgentni medicini« ali pa pred pričetkom seminarja.

Rezervacije prenočišča: Hotel Ajda - telefon 069-48-106, najkasneje do 7.11.1996. Dodatne informacije po telefonu: Slavica Klančar, vms: 061 323-991 ali Draga Štromajer, vms: 061 323-160

Organizacijski odbor:

Draga Štromajer, Mojca Homar, Vojko Anderle, Ema Sreš

Programski odbor:

Slavica Klančar, Melanija Plančak, Maruša Brvar, Vida Andrič, Miha Okrožnik, Majda Cotič

VLJUDNO VABLJENI!

Predsednica sekcije:

Slavica Klančar, vms

PRIJAVNICA

Ime in priimek: _____

Zaposlen(a)-točen naslov: _____

Poklic in delovno mesto: _____

Številka članske izkaznice ZZNS

Prijavnico lahko fotokopirate.

Pošljite jo najkasneje do 1.11.1996 na naslov:

g. Vojko Anderle, KC - Urgentni blok, Zaloška 7, 1000 Ljubljana.

V _____, dne _____ 1996

Podpis: _____

DRUŠTVO MEDICINSKIH SESTER IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV LJUBLJANA

vas v organizaciji turistične agencije KOMPAS KOLIDAYS vabi na

enodnevni izlet v Salzburg

dne 20. 09. 1996.

Prosimo Vas, da lastno participacijo v višini 3.400,00 SIT vplačate ob prijavi.

Prijave izbira do zapolnitve 11.9. in 12.9.1996 gospa Irena Brunček, tel.: 323-496 (Kompas Holidays).

Vljudno vabljeni!

Predsednica DMSZT Ljubljana:

Jelka Mlakar

ZBORNICA ZDRAVSTVENE NEGE SLOVENIJE - DMSZT LJUBLJANA

AKTIV UPOKOJENIH MEDICINSKIH SESTER

VABILO

Aktiv upokojenih medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Ljubljana vabi vse upokojene medicinske sestre Ljubljanskega društva na enodnevni izlet po Slovenskih Goricah: Ptujsko Goro in Ptuj dne 2.10.1996 (sreda) z odhodom avtobusa Kompas Holidays s Kongresnega trga ob 7. uri zjutraj.

Prijave sprejema gospa Irena Brunček, Kompas Holidays na telefon 061/323-496 ali 061/1327-127 int. 33-76 dne 24.9. - 25.9.1996 (dva dni) do zasedbe avtobusa.

Kosilo bo pozno popoldan na kmečkem turizmu.

Prisrčno vabljene - pridružite se nam.

Predsednica aktiva

Olga Pivk-Vidmar

Uspešno dojenje - dobro zdravje otrok in mater

Uspešno dojenje - dobro zdravje otrok in mater

mag. Silvestra Hoyer

unicef
SLOVENSKI ODBOR ZA UNICEF

V avli Kliničnega centra v Ljubljani je bila v sredo, 28. avgusta ob 18. uri v organizaciji Slovenskega odbora za UNICEF slovesnost ob predstavitvi knjižice *Uspešno dojenje - dobro zdravje otrok in mater*. Morda bo kdo rekel - slovesnost, kot se jih zgodi vsak dan kar nekaj. Pa ni tako. To je bila posebna slovesnost, ker je avtorica knjižice naša kolegica, medicinska sestra mag. Silva Hoyer, predavateljica na Visoki šoli za zdravstvo v Ljubljani. Slovesnost je kljub turbnemu vremenu in večerni uri izžarevala zadovoljstvo, ki ga je bilo moč zaznati na obrazih vseh prisotnih. Igranje na flavto Mateja Zupana in Marka Zupana ter besedni spevi igralca Milana Štefeta so slovesnosti dali pravi kulturni užitek.

Avtorica je v predstavitvi poudarila, da je knjižica plod in posledica razisko-

valne naloge, ki je potekala v letu 1992 in 1993 in v kateri so ugotavljali incidenco in trajanje dojenja v Sloveniji ter iskali najpomembnejše dejavnike, ki vplivajo na dojenje. Ugotovili so, da slovenske matere povprečno dojijo 5 mesecev. Taki rezultati, s katerimi se lahko pohvalimo, so rezultat dobrega delovanja zdravstvene službe, enoletnega porodniškega dopusta in dobre splošne izobraženosti slovenskih žensk - mater in očetov, ki kažejo veliko pripravljenost sodelovanja pri rojstvu in vzgoji otrok - je poudarila avtorica.

Knjižico je izdal slovenski odbor za UNICEF v okviru projekta SZO in UNICEF. Pobuda za dojenčkom prijazno bolnišnico, ki vključuje tudi dejavnost za pospeševanje dojenja. Vsebinsko in izid knjižice so podprli pediatrični in ginekološki razširjeni strokovni kolegiji in številni strokovnjaki s področja pediatrije, porodništva in zdravstvene vzgoje. Knjižica je namenjena vsem nosečnicam v Sloveniji in jo bodo vse nosečnice prejele ob dvigu paketa za novorojenčka.

TEHNIČNI PRIPOMOČKI ZA MANJ ODVISNO ŽIVLJENJE

KOPANJE JE LAHKO UŽITEK

Praktično in zanesljivo dvigalo za kopalno kad v okviru cenovnega standarda ZZZS, ki vas nežno spušča in dviga v kopalni kadi. Z njim bo kopanje pravi užitek.

Na zalogi imamo še vrsto drugih tehničnih pripomočkov:

- invalidske vozičke vseh vrst,
- hodulje vseh vrst,
- sanitarne pripomočke in opremo,
- ambulfite,
- blazine proti preležaninam,
- inkontinenčni program
- druge pripomočke.

Podrobnejše informacije lahko dobite vsak dan na

incom-group d.o.o.

tel: 061/268 - 307, 061/123 54 57, 061/123 54 59.

Večina pripomočkov je dosegljiva brez doplačil iz naslova zdravstvenega zavarovanja po pravilih ZZZS.

MODA NA DELOVNEM MESTU

Mika d.o.o.

Kolodvorska 3, 4000 Kranj

tel.: 064/213 211

tel./fax: 064/222 685

Izdelujemo in prodajamo

uniforme za medicinsko osebje

•
bolniško perilo

•
operacijsko perilo

•
posteljno perilo

OBISČITE NAS NA SEJMU MEDILAB

SANOLABOR

za ljudi v belem

Sanolabor vam iz svojega širokega prodajnega programa nudi:

- kirurške instrumente AESCULAP
- 3M proizvode za sistemsko oskrbo kroničnih ran
- 3M operacijsko perilo za enkratno uporabo in indikatorje za kontrolo sterilnosti
- 3M stetoskope LITTMANN
- medicinske potrošne materiale za anestezijo, intenzivno nego in kirurgijo
- materiale za nego in oskrbo stome COLOPLAST
- modno delovno obleko in obutev
- diagnostična sredstva
- nočni alarm za preprečevanje nočnega močenja postelje

SANOLABOR, Leskovškova 4, Ljubljana
Tel.: 061 185 42 11 Fax: 061 140 13 04

P 2289/4, 1996

199602828,9

COBISS

Včasih zadošča že nasvet

tablete

Proti bolečinam brez želodčnih težav

Lekadol[®]

(paracetamol) analgetik, antipiretik

SESTAVA: V tabletah je po 500 mg paracetamola. Paracetamol je generično ime za 4-acetilamino-fenol. **DELOVANJE:** Paracetamol deluje analgetično in antipiretično. **INDIKACIJE:** Bolečine in vročinska stanja različnega izvora (glavobol, zobobol, bolečine pri nevritisih, nevralgije, bolečine po operacijah in poškodbah, boleče menstruacije, bolečine v sklepih in mišicah, gripa). Paracetamol je primeren tudi za bolnike, preobčutljive za acetylsalicilno kislino. **KONTRAINDIKACIJE:** Huda motnja jetrne in ledvične funkcije ter genetsko povzročeno pomanjkanje glukoza-6-fosfatne-dehidrogenaze. **PREVIDNOSTNI UKREPI:** Redno in dolgotrajno jemanje paracetamola lahko povzroči okvaro ledvic, zato mora zdravljenje nadzorovati zdravnik. Paracetamol potencira učinek kumarinskih antikoagulantov. Predpisane doze se ne sme prekoračiti. **STRANSKI UČINKI:** Stranski učinki paracetamola so blagi in redki, navadno nastanejo zaradi jemanja prevelikih doz (kožni izpuščaji, bruhanje, črevesne motnje, hematološke reakcije, jetrna nekroza). **DOZIRANJE IN UPORABA:** Odrasli: 1-2 tableti (500 mg-1 g) največ trikrat na dan. Otroci od 7 do 14 let: 1/2-1 tableta (250 mg-500 mg) enkrat do trikrat na dan. **HRAMBA:** Hranimo pri temperaturi do 25° C. **UPORABNOST:** Označena na opremi.

